

Naročnina mesečno
25 Din. za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 90 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/II

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996. 2994 in 2050

SCOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzertate;
Sarajevo št. 7545,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izbaja vsak dan s jutraj, razen
pondeljka in dneva po prazniku

Karteli

Zivimo v dobi hude gospodarske krize, ki je zajela široke plasti malega ljudstva. Ni je panoge našega gospodarskega življenja, ki ne bi čutila teže sedanje gospodarske krize, ki je svetovnega obsega. Milijoni so brezposelnici in milijoni posebno kmetski prebivalstva žive bedno življenje.

V teh časih pa naravno padajo v oči veliki dobički nekaterih industrijskih panog, ki so še vedno veliki, pa niso v skladu s padcem dohodkov v ostalih panogah produkcije in trgovine. To so predvsem one industrijske panoge, kjer imamo kartele. Zlasti hudo se čuti njih politika sedaj, ko na vseh poljih doživljamo padce cen in bi bilo pravilno če bi se tudi nivo nujnih cen prilagodil splošnemu nivoju cen, ki je postal neverjetno nizek in celo vrsti producentov onemogoča vsak zaslužek in sploh primerno življenje. Ce ne bi bilo danes osebno delo tako poceni in ce ne bi velik del našega prebivalstva omelil svojih potreb na minimum, bi naravno bila gospodarska kriza drugačna.

Politika cen naših kartelov se naravno ne ozira toliko na splošni nivo cen in na druge slične faktorje, pač pa je vedena po enem samem cilju: vključ zmanjšanju proizvodnji stroškov pri neizpremenjenih cenah doseči neizpremenjen dobiček. Karteli se ne zavedajo dejstva, da so se razmre izpremenile, v kolikor pa o tem vodijo račune, je pa pripisovati le energičnim zahtevam publice in oblastev. Kartelne cene so škodljive celokupnemu gospodarstvu že tedaj, ko je dobra konjunktura. S karteli si je ena panoga produkcije zasigurala brezkonkurenčno delo in si stabilizirala cene, ki bi bile sicer drugačne, če bi jih določala svobodna konkurenca in zakon povpraševanja in ponudbe. Tako se pa ravnajo cene kartelov po proizvodnji stroških najdražjega producenta in tako dobe producenti, katerih proizvodni stroški so manjši, vedno lepe dobičke. To vse lahko prenesi gospodarstvo v dobe dobre konjunkture, ko vse dobro zaslužijo. Nasprotno pa se vidi škodljivost kartelne politike cen v dobeh gospodarske depresije. Tedaj padajo zaslužki v posameznih panogah in visoke kartelne cene ovirajo drugim panogam in konzumentom njih razvoj, ki je itak zelo oškodovan po splošni gospodarski depresiji. Tedaj se vse gospodarstvo mora prilagoditi padanju cen in zaslužkov in redke so panoge, ki morejo s cenami ostati na višini dobrih let. V dobeh gospodarske depresije se socialni produkt kričnejše razdeljuje, ker je znano dejstvo, da se dobiček steka v žepe kapitalistov, dokim morajo v dobeh gospodarske depresije nositi bremena za oživljanje gospodarstva največ delavci, istočasno pa kapital skuša svoj dobiček ohraniti na prejšnji višini, ko se to ni tako opazilo. Nasprotno se sedaj že bolj čutijo socialne razlike, ker se delavstvo godi slabše, kapitalisti pa ohranijo v marsičem svoj prejšnji način življenja, da ne rečemo skoro popolnoma in to seveda povečuje socialno nezadovoljstvo. Tako vidimo v dobeh gospodarske depresije povsod, kako se delavstvo bori za svoj obstanek, dočim ima kapital svoje kartele in druge institucije, pač socialni produkt še v naprej, pa še bolj kričnejše porazdeljujejo.

Tudi pri nas imamo več kartelov, izmed katerih je največji in najobutevniji kartel sladkornih tovar. Se vsem so v živem spominu borbe producentov sladkorne pese s tovarnami, ki so imele svoj višek v ustanovitvi zadružne sladkorne tovarne. V tem kartelu sta tudi dve državni tvornici sladkorja poleg šestih zasebnih v obliki delniških družb. Gotovo ne sme biti namen državne uprave, da sodeluje v kartelih, ki podražujejo tako važno življensko potrebščino. Doslej smo smatrali da imajo državna podjetja, tovarne itd. predvsem nameen regulirati trg v toliko, da prodajajo svoje proizvode cenejše ali pa vsaj po nekartelni tržni ceni. Socialni namen državnega udejstvovanja go-to, ni dosežen s karteliranjem državnih tvornic in privavnimi. Res je sicer, da imata radi sodelovanja v kartelih obe državni tovarni lepe dobičke, toda, mislimo, da državna podjetja ne bi smela biti v prvi vrsti in samo dobičarska, pač pa bi morala delovati regulatorno na trg. Zato je najbolj upravljena zahteva ta, da državni tvornici izstopita iz kartela in se zadovoljita z nekoliko manjšim dobičkom, pa bosta popolnoma izpolnili namen svojega obstoja.

Posebno je prizadeta Slovenija, kjer nimamo nobenih tvornic sladkorja in letno konsumiramo čez 12.000.000 kg sladkorja. Če vpoštovamo, da znaša prekomerni dobiček sladkornih dveh tovar pri kilogramu nizko cenjeno 4 Din, potem moramo Slovenec plačevati letno 50 milijonov Din sladkornim tovarnam, ki so poleg vsega še večinoma v inozemskih rokah in tako grejo vsako leto milijoni našega narodnega premoženja v inozemstvo.

Slopošno pa, kar se tiče kartelov, bi morala naša država po vzgledu drugih evropskih držav bolj posegati v njih delovanje. Že desetletja gre boj za uvedbo kontrole nad karteli, zlasti kar se tiče njih politike cen. Treba bi bilo našim razmeram primerno z zakonom urediti številna vprašanja, ki so v zvezi z delovanjem kartelov. Naravno bi morala država najti dovolj sredstev in načinov, da prepreči za vse gospodarstvo in konzumente škodljive izrodke kartelov, ki se zlasti javljajo v neprilagojenju cen za izpremenjene gospodarske razmere.

Dunajska vremenska napoved: V južnih Alpah bo preylačoval široko z oblačnim in deževnim vremenom.

Zagrebška vremenska napoved: Vreme se bo obrnilo na boljše. Spremenljivo in oblačno. Zmerno topllo.

Zakon o volivnih imenikih

Imeniki se morajo brž sestaviti

Belgrad, 7. sept. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog notranjega ministra in predsednika ministrskega sveta predpisal in proglašil zakon o volivnih imenikih.

Cl. 1. Volivni imeniki, po katerih se vrše volitve za narodno skupščino, so stalni. Kadar stope ta zakon v veljavno, so občinski odbori (občinski uradi) dolžni v roku 10 dni sestaviti prvi stalni volivni imenik, pri čemer jim bo služil za osnovno volivni imenik, po katerem so se izvršile volitve v narodno skupščino dne 11. septembra 1927. Nato ga morajo v roku nadaljnjih 24 ur predložiti v dveh originalnih izvodih pristojnemu sreskemu sodišču v potrditev. V tistih krajih, kjer ni sreskih sodišč, se poslije pristojnemu okrožnemu sodišču v potrditev. V mestu Belgradu izvrši potrditev volivnih imenikov okrožno sodišče za mesto Belgrad.

V stalne volivne imenike se vpisujejo po uradni dolžnosti vsi, ki imajo volivno pravico, če bivajo najmanj 6 mesecov v dotednici občini. Poslednje ne velja za državne nameščence. Državni in javni səmoupravni nameščenci se vpisujejo v volivne imenike tiste občine, kjer so v sližbi.

V občinah, v katerih je več volišč, se bodo volivni imeniki izdelali v posebnih zvezkih za vsake volišče posebej. Na koncu imenika se bo s črkami izpisalo število vpisanih volivcev in število listov imenika. Nato se imenik opremi s številko in datumom, nakar ga občinski odbor z zapisnikarjem (beležnikom) podpiše in opremi s pečatom. Sreski odnosno okrožna sodišča bodo v roku dveh dni imenik potrdila in en izvod spravila v svoj arhiv, drugega pa vrnila občinskemu odboru. Ce volivni imenik ne bi bil dostavljen v zakoniti obliki, ga sresko odnosno okrožno sodišče prej vrnilo občini, da ga ona v roku dveh dni uredi po zakonitih predpisih.

Volivna pravica

Cl. 2. Volivno pravico ima vsak moški državljani po rojstvu ali prirojstvu (naturalizaciji), ki je izpolnil 21 leta življenja.

Cl. 3. Aktivni častniki, podčastniki in vojaki pod zastavo ne morejo vršiti volivno pravico in tudi ne morejo biti izvoljeni.

Cl. 4. Začasno izgubi volivno pravico: 1. Kdor je obsojen na robijo ali zapor delj kakor eno leto dni, dokler se ne vrne v pravo; 2. kdor je obsojen na izgubo državljanskih pravic, za dobo, dokler ta kazneni traži; 3. kdor je pod stecajem; 4. kdor je pod varuštvom; 5. kdor je pred sodiščem izgubil volivno pravico zaradi volivnih prestopkov.

Cl. 5. Občinski odbori (uradi) morajo po uradni dolžnosti vsako leto od vstetege 1. do 31. januarja izvršiti popravke teh imenikov in vpisivanje s svojim sklepom vse osebe, ki imajo volivno pravico in dotlej niso bili vpisane, enako pa izpustiti one, ki so to pravico izgubile. Občinski odbori bodo vojake, ki so odslužili svoj rok, po uradni dolžnosti vpisali v volivni imenik po odsluženem roku. Prav tako bodo zapisali vojake, ki bodo v tem letu odslužili svoj rok.

Cl. 6. Najdelj do 5. februar, bodo občinski odbori poslali tako popravljene volivne imenike pristojnemu sreskemu odnosno okrožnemu sodišču v potrditev. Obenem bodo predložili v prepisu vse izpremembe volivnih imenikov, izvršene meseca januarja. Kadar sodišče dobi volivni imenik, se prepriča, ali se ujema z originalom, ki se nahaja v njegovem arhivu, nakar ga roku 18 dni overovi in vrne občinskemu odboru, pri čemer zabeleži v svoj originalni imenik izpremembe, ki jih je napravil občinski odbor meseca januarja. Potrditev podpiše predsednik in tajnik sreskega sodišča ali pa njuna zastopnika.

Cl. 7. Ce občinski odbor ne predloži vgori omenjenem roku volivnega imenika pristojnemu sreskemu odn. okrožnemu sodišču, ga le-to pozove, da to naknadno storiti v roku pet dni, obenem pa izvrši po uradni dolžnosti, kar je treba storiti po zakonu, da se odgovorne osebe kaznujejo. Ce po tem roku občinski odbor ne predloži sreskemu odn. okrožnemu sodišču starega volivnega imenika, bo to sodišče določilo sodnega uradnika, da v roku enega meseca v smislu odredb tega zakona sestavi stalni volivni imenik za dotednico občino. Do končne potrditve tega imenika bo v veljavni prejšnji imenici. Uradniku, ki mu je naloženo, da izvrši to delo, se takoj izdajo iz potne blagajne denar za potne troške in dnevnice, ki mu pripadajo po obstoječih predpisih o potnih troških drž. nameščencev za uradna potovanja. Ti in ostali izdatki pridejo v bremę odgovornega nameščence.

Cl. 8. Tako potrjeni imenik bo stalno razstavljen v občinskem, sreskem in okrožnem sodišču in vsakdo ima pravico volivni imenik pregledati, prepisati, objaviti in tiskati ter bodisi za sebe ali za koga drugega zahtevati njega popravek.

Cl. 9. Da je volivni imenik dan v pogled prebivalstvu, mora občinski odbor razglasiti isti dan, ko se to storiti. Ta razglas se v mestih in mestecih (trgih) izvrši s nismeno obavo, prileglo v občinskih prostorih in po ulicah, v kmetijskih občinah pa še na način, ki je v teh občinah v navadi. V tem razglasu mora biti izrecno povedano, da bo do pri volitvah smeli glasovati samo tisti, ki so vpisani v imeniku.

Popravek imenika

Cl. 10. Popravek volivnega imenika se zahteva neposredno pisorno ali ustmeno od občinskega odbora, ali sreskega odn. okrožnega sodišča, vendar od okrožnega sodišča samo pisorno. Sresko odn. okrožno sodišče bo akt glede zahtev popravka v roku 24 ur poslalo občinskemu odboru v potstopek. Ustmeno zahtevo zabeleži odbor odn. sodišča v zapisnik.

Z zahtevno popravku je treba predložiti dokazila. Za dokazila služijo lahko samo veljavni javni dokumenti. Ce osebe, ki zahtevajo popravek, zavrhajo, da jim se izda, izdajajo popravak, za koga drugega zahtevati njega popravek.

mora svoj sklep, s katerim popravek odredi, obrazložiti z veljavnimi dokazili.

Cl. 11. O vsaki zahtevi po popravku volivnega imenika mora občinski odbor sprejeti sklep v roku pet dni. Ce se to zahteva s katerega drugega sodišča, ga izroči tudi le-temu uradno v istem roku. Izročitev sklepa se izvrši prizadetim osebam s pisnimeni potrdilom sprejema, nepisnimeni osebam pa pred dvema pričama. Ce ni mogoče najti prizadete osebe, se ji sklep prilepi na njenem domu pred dvema pisnimenimi pričama, ki se podpišeta na dočasnici obenem z zvanicnikom, ki je sklep prilepil na domu. Ce ni znano, kje je dom prizadete osebe, da bi se mu predaja ne mogla izvršiti na noben izmed navedenih načinov, se sklep prilepi v občinskih prostorih.

Tisti, ki so bili odbiti, ker zahtevi niso prizadili dokazil, kakšna zahteva cl. 10 tega zakona, lahko ponovno zahteva popravek s priloženimi dokazili, če rok za zahtev po popravku ne bi bil potekel. Toda če občinski odbor v preostalem roku za zahtev po popravku volivnega imenika ne izdaje nikakoga sklepa, se bo smatralo, da je bila osebi, ki je zahtevala popravek, zahteva odbita. Ta oseba ima pravico do pritožbe neposredno na pristojnemu sresku odn. okrožnega sodišča.

V tem smislu bodo sreska odnosno okrožna sodišča zahtevala od občinskega odbora potrebne akte in izdala sklep v skladu z dokazili, ravnavajoč se po drugem odstavku cl. 10 tega zakona. Ce se popravek zahteva za drugo osebo, je sresko, odn. okrožno sodišče istočasno tudi njo obvestiti. Občinski odbor je dolžan v tem primeru poslati sreskemu, odn. okrožnemu sodišču potrebne akte v roku 24 ur od prejema zahteve (odgovora) sreskega, odn. okrožnega sodišča, ki to zahteva.

Cl. 12. Tako tisti, ki zahteva popravek, kakor tudi oni, za katerega se je popravek zahteval, imata pravico pritožiti se pristojnemu sreskemu ali okrožnemu sodišču v roku 3 dni po prejemu sklepa.

Ce občinski odbor odbije pritožbo, mora oseba, katere se ta zahteva tiče, če ima kaj pojasnititi ali izjaviti v svojo korist, to storiti pri občinskem odboru v roku 3 dni od prejema sklepa odnosno sodne dostave (cl. 11, odst. 7), ker po sklenjeni rešitvi sreskega, odn. okrožnega sodišča ne more ničesar več dodati. Pritožbe in prijave po 2. odstavku tega zakona se predajo ustmeno ali pisanom občinskemu odboru. Pritožbe ali prijave bo bodišče sprejelo v zapisnik in izdalo vsakomur, ki je zahteva, potrdilo, da je predal pritožbo ali prijavo sodišču in katerega dne.

Cl. 13. Občinski odbor (opštinski sud) je dolžan vsak svoj sklep po cl. 11 tega zakona poslati po uradni dolžnosti v roku 2 dni po preteknu roku pritožbe pristojnemu sreskemu, oziroma okrožnemu sodišču v oceno skupno z vsemi akti, ki se na sklep nanašajo. Ta sodišča so dolžna najdalje v roku 7 dni po prejemu aktov sprejeti sklep, s katerim obdržijo ali uničijo sklep občinskega odbora (opštinskog suda). V primeru pritožbe more sresko, oziroma okrožno sodišče tudi spremeniti sklep občinskega odbora (suda). Takoj pa sresko oziroma okrožno sodišče sprejme sklep, ga pošlje istega dne s pripadajočimi akti občinskemu odboru, ki predhodno vpše v volivni imenik oziroma izbrisne iz njega imena onih, katerih se sklep tiče. Sklep sreskega oziroma okrožnega sodišča je izvršen.

Cl. 14. Pri zahtevah popravila volivnih imenikov se ne bodo pobirale nobene takse, kakor tudi ne se do, akte in potrdila o izvlečkih iz cerkevni knjig, overavljenje potrdil itd., ki so potrebna kot dokazila za to zahtev. Na takih potrdilih bo označeno v kako vrsti so izdane, ker se ne bodo mogla porabiti kot dokazila v druge vrste.

Cl. 15. Ko bo objavljen ukaz o volivnih imenikov, se mora izbrati vse osebe

Pričetek zasedanja Zveze narodov

**Titulescu vnovič predsednik — Mađarski kandidat Apponyi propadel
Tudi Mađarska prosi za posojilo**

Zvezna, 7. sept., tg. Dopoldne ob 10.30 se je Zvezna narodov sestala k 12. plenarnemu zasedanju. Za predsednika je bil izvoljen s 25 glasovi lanski predsednik Titulescu, njegov protikandidat, grot Albert Apponyi, pa je zbral 21 glasov. Predsednik Sveti Zvezne narodov Leroux je v pozdravnem nagovoru podal pregled o dosedanjem delovanju z željo, da bi Zvezna narodov po 10 letnem proučevanju in deloma birmih razpravah, končno dosegla sklicanje razočrtejene konference. Toda Zvezna narodov je samo zbirala material, dočim bi morale vlade res izvesti razočritev. Dalje je priporabil, da je število držav, ki so podpisale fakultativno klavzulo za razsodilce, narastlo že na 17 in da obsega skoraj vse evropske države. Datje je govoril o delovanju evropske komisije, katere delo je prav posebne važnosti. Pohvalil je tudi pozitivno ustrebitve evropske komisije, to je agrarno kreditno banko. Ugotovljal je, da se delo Zvezne narodov po svojem obsegu in kvaliteti ni poslabšalo, temveč zboljšalo, četudi je obžalovali, da odgovorna mesta ne izvršujejo iniciativ Zvezne narodov v zadostni meri. Končno je navajal, da hudo gospodarsko stisko, ki blaži vse države in grozi povsod s političnimi in socialnimi nemiri. V tem pogledu so odgovoritev reparacijskih dolgov in vojnih dolgov po Hooverjevem moratorijskem načrtu, konference v Londonu, Parizu, Berlinu in Rimu, poslovovanje mednarodne reparacijske banke in delovanje odbora strokovnjakov v Baslu, dobri znaki za voljo po sodelovanju, ki pa je do sedaj prinesla samo zaseeno pomoč posameznim državam. Zato je treba pri letosnjih razpravah pripraviti tla za potrebne bodoče razgovore in sklep o nalogah

Zvezne narodov. Poraz grota Apponyija smatrajo za poraz mađarskega revizionizma. Poseljno se je nglasala, da sta št. v boju za predsedniško mesto stala nasproti dva moza, ki sta se že večkrat v Zvezni narodov bojevali v znaniem oplanskem sporu. Ko je bil Titulescu izvoljen, se je zahvalil in izjavil, da je bil le izjemljivo v drugih izvoljen, ter obljubil, da bo varoval sveti ogenj ženevski, ki mora ogreli ves svet. Do sedaj je bilo resničnost. Samo od sebe pa ne more delati čudezev, če ne bo dokazalo poguna in voljo do dejani. S pogumnljimi žrtvami more pripraviti boljšo bodočnost in iz preteklosti ohraniti to, kar je bilo dobrega.

Mehika povabljena

Zenez, 7. sept., tg. Ker oficielno besedilo haške razsodbe ob početku popoldanske seje sveta Zvezne narodov še ni doseglo v Zenezu, je svet Zvezne narodov obravnaval nekatera druga vprašanja. Najprej je bilo pretčano poročilo, da sta Mađarska in Avstrija prosili Zvezno narodov za posojilo. Prošnji sta se odkazali finančnemu odboru. Nato so obravnavali grško-bolgarski optantski spor. Bolgarski delegat Malinov je suboporno prečital svojo obtožbo. Venizelos pa je temperamentno zastopal stališče Grčije. Grčija dolguje Bolgariji za preselitev Bolgarov, ki so prej bivali na grškem teritoriju, več milijonov bolgarskih vlad, kot je bivalo več Bolgarov na grškem ozemlju, kakor Grčki na Bolgarskem. Grška vlada pa ima več zahtev nasproti Bolgarski iz reparacij in hoče te dolgo občutiti. Venizelos je očital bolgarski vlad, da nima pravice spravljati to vprašanje pred svet Zvezne narodov, ker je samu pri drugih prilikah

obračunavala dolgo na račun reparacij.

Zenez, 7. sept., tg. Na današnji prvi seji sveta Zvezne narodov je ob koncu prišlo do presegečenja, ko je pet stalnih članov sveta Zvezne narodov dojavilo predsedniku pismo s pozivom, naj povabi Mehiko, da vstopi v Zvezno narodov. Ta predlog se bo jutri obravnaval v plenarni in bo najbržje odobren, kaki komisiji. To je prvi primer v Zvezni narodov, da je bil stavljhen predlog, da se odpodigne kaki državi povabilo za pristop. L. 1919. zaradi govorov struji v Združenih državah mehiške vlade niso povabili k vstopu in hoče sedaj Zvezna narodov to napako popraviti.

Žrtve carinske zveze

Schober in Curtius odstopita?

Berlin, 7. sept., tg. Danes se je državni tajnik v zunanjem ministritvu Bülow odpeljal v Zenezu, da poroča dr. Curtiusa o položaju v Berlinu. Tudi to se spravlja v zvezo z govoricami o možnosti, da odstopi dr. Curtius, ko se vrne iz Zenezu. Cuje se celo že to, da se zunanjino ministritvo ne bo nanovo zasedlo, temveč da ga bo začasno upravljal Bülow. Vendar po teh govoricah dr. Curtius ne bo popolnoma izstopil iz kabine, temveč bo zoper potpeljel gospodar, ministritvo, katero je že upravljal.

Dunaj, 7. sept., ž. Zvezni kancler dr. Buresch je izjavil inozemske časopiskarjem, da ni potreben uvedeti nove orientacije avstrijske zunanjine politike, tem bolj, ker izrek hanskoga razsodila ni avstrijske vlade niti malo izmenil. Priznal je, da je dr. Schober podal ostavko in da se v sredo vrne na Dunaj. Še istega dne bo sej vlado in upadu mu bo uspel nagovoril dr. Schoberja, da svojo demisijo umakne.

Dnevi črne bede v Ameriki

**Sedem milijonov ljudi brez dela — Naj se odpravi prohibicija!
Trgovinska bilanca deficitna**

Newyork, 7. septembra. Severna ameriška unija se zdaj havi z nenečem drugim kakor z vranjem, kako preživeti to zimo. Kajti take gospodarske krize, kjer je sedanja Unija ni se nikoli doživelia in nikoli tudi ni bila ameriško ljudstvo tako maločustno, kot sedaj.

Ta kriza traja od novembra 1929. dalje, ko so padle vrednote na Wallstreetu, ko seje začela vgrana kriza in nadprodukcija, ki pomeni brezposelnost ogromnega dela delavstva in obutbovanje že večjo številu majhnih posetnikov. V najnovejšem času se je temu pridružila kriza ljudi posestnikov, ki ne morejo amortizirati svojih dolgov in plačevati obresti, ker nimajo najemnikov.

V enako krizo so začeli gospodarji, ker ljudje polovico manj jedo in pičo. Sicer so cene padle, za večino ljudi so pa še vedno previseče. To ima za posledico tudi, da se morajo odpustiti načinariji ali pa reducirati delo in dajati daljši dopusti, ki seveda niso plačani.

To zimo bo najmanj 7 milijonov ljudi brez dela. Lansko leto so imeli ljudje se nekaj priznankov, letos jih pa ni. Na stotisoč inozemskeh delavcev se je že vrnilo v Evropo. Fondi dobrodelnih truštev so izčrpani. Taka beda vlada po deželi, kjer je toliko zaloge produktov, ki jih nihče ne more kupiti! Bombaž je toliko, da ga vleče predlagala, naj se tretjina razteže. Mago vleče načrt je vlada zaprla z oboroženo silo. Zito pa zamenjuje s karo iz Brazilije, da bi vsaj kolikor toliko pomagala farmerjem.

Predsednik Hoover je sklical odbor 60 mož, katerim je na čelu znani Gifford, predsednik odbora teografie in telefonske družbe, ki studirajo sredstva, kako bi se borili proti tej krizi. Mesto Newyork

je n. pr. za brezposelne doletilo joml 24 milijonov dolarov. Toda kaj bo moglo narediti teh 60 mož, o katerih javno pravi, da so sami najbolj kritivi gospodarske krize? Velika večina javnega menanja zahteva, da se odpravi prohibicija. Prohibicija stane Unijo najmanj 10 milijard Din na leto, dočim bi dovoljitevinu in piva zaposeli na stotisoč oseb in bi se lahko karistno uporabilo zito, ki sedaj leži v skladisih. Toda najhujši nasprotniki predloga, naj bi se zoper dovolile alkoholne pišeče, so kontrovarjanji, ki pri prohibiciji zaslužijo ogromne miliardne na leto z vijihodapljanjem alkohola v Unijo. Vrednosti na berzah padajo dalje. Mnogi menijo, da se niso padle na najnižjo stopnjo. Sicer se pojavljajo nekateri znaki zboljšanja, toda tudi pravi, da par lastavk še ne pomeni spomladi. Slabo znanje sloj ko prej je, da celo Fordova pušča delavce in znižuje mezde. L. 1928. je zavrglo narodna premoženje privihvalstva Unije 90 milijard dolarov, tako da je prislo na vsako osebo 5 način dinarju 42.750 Din. Letos je padlo to premoženje na 72 milijard. Trgovinska bilanca izkazuje deficit nad 30 milijard Din, dočim je L. 1929. trgovinska bilanca izkazovala 30 milijard plus. Te stevilke govorio vprav strahovit jezik.

Td dni je zboroval slavni Williamsov institut v Newyorku. Na seji, na kateri so debatali najboljši politiki, tehniki in sociologji Unije, je padel predlog, da naj se ustavi izdelovanje strojev in naj se omesti njihova uporaba, da se bodo mogle zoper nasiaviti človeške roke. Napadali so tudi trdnate in pa velekapitalizem splet ter so predlagali korporativni sistemi, ki bi enemogčeval proletarstvo v velekapitalizmu.

Predsednik Hoover je sklical odbor 60 mož, katerim je na čelu znani Gifford, predsednik odbora teografie in telefonske družbe, ki studirajo sredstva, kako bi se borili proti tej krizi. Mesto Newyork

Zeppelin doma

Friedrichshafen, 7. sept., tg. Zrakoplov Zeppelin se je danes popoldne iz južne Amerike vrnil v Friedrichshafen. Vožnja iz Friedrichshafna v Pernambuco je trajala 71 in pol ure, povratki pa 81 in pol ure. Zrakoplov bo 17. septembra drugič potoval v južno Ameriko.

Mednarodni šahovski turnir

Vidmar : Pirc remis — Aljehin : Spielmann remis.

V današnjem XII. kolu je moral Aljehin zoper nekoliko popustili in deliti točko s svojim nasprotnikom Spielmannom. Aljehin se je branil kot črni proti demskemu gambitu in dosegel zelo agresivno pozicijo. Toda Spielmann si je znašel poiskati kompenzacijo ter je obdržal ravnovesje. Ker si Aljehin ni mogel prizoriti nadaljnješčih šans za zmago, mu ni preostalo drugega kot da sprejme podnobo Spielmannu za remis.

Kashdan je v današnjo zmago proti Stoltzu zelo napredoval in s tem se bolj utrdil svojo pozicijo na drugem mestu. Proti Stoltzu je rabil manj izvanznaročno variante indijske igre. Stoltz je prisel že v boljšo pozicijo ter v sredini dopustil, da mu je nasprotnik na sredini deske napravil dvojnega kmeta. Ta dva kmeta je Kashdan polem hudo napadal in Stoltz je prisel v slabšo pozicijo. Pri tem je prisel še v časovno stisko, v kateri je pogrešil, nato mu je Kashdan z lepo kombinacijo ugrabil figura in ga postavil pred mat. Stoltz se ni mogel braniti in se je vdal.

Vidmarju se je danes proti Pircu zgodilo nekaj podobnega kot v partiji proti Colleju. Spravil se je nad-nasprotnikov material, pri tem odprzel sicer materialno premč, toda dovolil nasprotniku pozicijo, ki je materialno zgubo več kot nadomeščala. Pirc je kmalu po otvoriti ugrabil kmetja, ki pa ni bil toliko vreden, da bi kralj različne pozicije težave na strani Vidmarja. Vidmar je težko resil pol točke z remisom.

Kostič je otvoril proti Maroczyju pred domo, toda je kmalu zasel v varjanjo francoske igre. Polagona je dosegel nekoliko boljšo pozicijo ter napravil napad, katerega pa je Maroczy odbril. Partija je bila prekinjena z nekoliko boljšo končnico za Kostiča. Popoldne je Maroczy ponudil remis, katerega pa je Kostič odbril. Sledilo je še par potek, na kar je pa Kostič uvidel, da partijo ne more dobiti. Zato je ponudil remis Maroczyju, ki ga je sprejel.

V celoti je prireditve popolnoma uspela in bodo tudi druge medstave gotovo našlo obisk.

F. K.

Ustanovitev žitnega ionda

Narodna o prodaji pšenice v tuzemstvu.

Belgrad, 7. sept. AA. Za izvršitev zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu z dne 3. t. m. je finančni minister predpisal naredbo o izvršitvi za komu o prodaji pšenice v tuzemstvu.

1. Pri finančnem ministritvu, oddelku za davke, se ustanovi Žitni fond v zmislu § 5. zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu.

V ta fond se bodo stekale: a) doplačila za količine moke in pšenice, ugodovljene pri zasebnikih in pri lastnikih mlino, b) kazni, izrečene po zakonu o prodaji pšenice v tuzemstvu.

2. O popisnih količinah moke in pšenice je treba plačati tale doplačila: a) zasebniki za moko po 0.60 Din od kg, b) lastniki mlino po pšenico po 0.60 Din od kg, c) ostali lastniki oziroma komisijarni moke za moko in sicer:

A. Za zdrob 0gg, 0g, 0 po 0.70 Din za kg, B. za moko 2 po 0.65 od kg, C. za moko 5 po 0.60 Din od kg, D. za moko 6 po 0.55 Din od kg, E. za moko 7 po 0.45 od kg, F. za moko 8 po 0.30 Din od kg.

IL

1. Zaloge pšenice in moke v mlino, pekarji, prodajalci kruha, komisijarni skladnici karkar tudi v ostalih obratih in pri zasebnikih, kadar presegajo 200 kg, pri mlino pa tudi zaloge pšenice preko 200 kg je treba prijaviti finančni kontroli.

2. Prijave po tej naredbi so oprošcene taks po taksem zakonu.

3. Zasebniki prijavijo moko s prijavo o količini pri njih najdeni moke na dan predložitve prijave. Prijavo je treba izpolniti s točnim naslovom zasebnika in s krajem, kjer je blago.

4. Ostali lastniki in komisijarni moke morajo predložiti prijave po prejšnjem odstavku, vendar s to razliko, da morajo posebej navesti količine moke po posameznih vrsilih (Ogg, Og, 0, 2, 5, 6, 7).

5. Prijave je treba predložiti najdlje do dne 10. septembra 1931 vključno in sicer glavnim oddelekom v oddelku oziroma izpostavam finančne kontrole, a kjer teh ni, občinskem oblastvom.

Prijave neplačenih oseb se dajo na zapisnik pri pravkar navedenih oblastih. O izročenih prijavah dobre vložitelji reverze.

6. Ako je količina moke ali pšenice, za katero je treba plačati doplačilo, v času, ko je treba to količino prijaviti, na prevozu (transportu), jo mora pravočasno prijaviti on, ki jo prejme. Ce pa je med tem časom prijavitveni rok potekel, jo mora prijavitvi najdlje v 48 urah po prejemu blaga, da bi mogel plačati doplačilo.

Zelenski in paroplovna podjetja so dolžna pošiljko teh predmetov, ko so jih prevezla pred 10. septembrom 1931. leta in jih tega dne niso izročila adresatom, prijaviti oddelku finančne kontrole, v česar delokrogu je izdovana postaja in sicer takoj ko prispe posiljka na postajo.

V tej prijavi ki je morajo izdovniti postajo takoj predložiti je treba navesti ime posiljatelja in prejemnika, vrsto in skupino in bruto tonu blaga. Na podlagi te prijave bodo oddelki finančne kontrole mogli ugotoviti, ali je prejemnik izpolnil svojo dolžnost.

Ako želešnična in paroplovna podjetja opustijo prijavo, se kaznujejo določeni uradniki kot skrivenci za kaznivo delo.

7. Prijavljenci morajo dovoliti oblastvom odst. 5. oddelek II. te naredbe, da pregledajo in dočnejo količino moke oziroma pšenice.

8. Ustanoveni finančni kontrole morajo na svojem podredu oprijaviti podrobni pregled vseh obratov, ki se bavijo s prodajo moke ali izdelkov moke. Nadalje morajo pregledati mlino glede zalog moke in pšenice. Pri tej priliki morajo preveriti predložene prijave o stanju blaga. Pregled je treba opraviti najdlje v treh dneh od dne predložitve prijave. Prijavljenci ne plačajo za ta pregled nobenje odškodnine.

Ako bi se s tem pregledom ugotovilo, da so prijave netočne, se sestavi zapisnik in se predloži pristojni upravnemu oblastvu I. stopnje.

9. Lastniki oziroma komisijarni pšenice ali moke so dolžni v desetih dneh po prejemu položne plačil znesek, označen na tej položnici. Plaćilo je treba opraviti ali mletje na merico (ušur), kjer eden in isti mlino ne sme mleti na oba načina. Vsi trgovski mlino morajo kupovati pšenico od Privilegirane družbe za izvoz deželnih pridelkov. Ukinjena je enajstevje za mletje sremske in banatske pšenice, ki se more mleti v neomejenih količinah. Isto tako morajo kupovati vsi mlino plombe pri omenjenih družbi ter voditi o njih knjižovodstvo ka-kor tudi o izvozu pšenice ali uvozu moke.

Mletev ošenice

Pozdrav našim vrlim pevcem

Danes popoldne bo nastopilo 2433 slovenskih kmečkih in delavskih pevcev

Ljubljana, 7. septembra 1931.

Ce bo jutri, na praznik Malega Smarna, lepo vreme, se bo vršil pred uršulinsko cerkvijo v Ljubljani pevski koncert, kakršnega Ljubljana še ni videla. Pred cerkvijo so postavili ogromen oder, na katerem bo nastopilo dvatisočtristotriinštideset pevcev in pevki, zastopanih v 114 pevskih zborih, skupno velanjnih v naši Pevske zvezi v Ljubljani.

Pevska Zveza je izvršila v razmeroma kratkem času ogromno nalogo. Vspomnodi se je razpredla po delih in si organizirala gosto mrežo svojih »filial« — podčeskih zborov, katerih se je zbral imponzno število, da doprinoše svoje k svetanoščem kraljevega tedna.

Ves ko spoštovanja vreden je čisti idealizem naših pevcev na deželi, večinoma fantov in deklek kmečkega, delavskega in obrtniškega stanu. Ves dan pri delu, zvečer pa namesto poči ka izkušnje. Te so navadno prav dobro poseteane, saj tedaj pride mladi svet skupaj, da osveži svojega duha ob viru čiste umetnosti v svojih Društvenih domovih, kjer sploh goji redno prosvetno delo v katoliškem duhu.

Pevovodje vrše svoje, često zelo naporno delo večinoma zastonji. Večkrat so to organisti, ki so slabo plačani, za delo v društvu pa ne prejemajo nobene plače in se zanjo žrtvujejo. In pri vsem tem je naša Pevska Zveza v malo letih svojega razmaha po vojni presenetljivo dvignila svoj umetniški nivo. Več let sem pripovedal svoje podne tečaje za pevce in pevovodje. Vsako leto priredi koncert, na katerem se v plemeni tekni med seboj kosajo številni zbori. Med temi smo že večkrat z zadosenjem ugotovili take, ki stoje presenetljivo visoko. In sedaj nam postavi Zvezka korpus, sestavljen iz kar 114 zborov na oder! Koliko truda, žrtvovanja, pridnosti, idealizma je za tem nastopom! Kdo bi ga zadostno povalil?

Zvezina dirigenta, gg. prof. M. Bajuk in J. E. Gašparič bosta jutri dirigirala sedemnajst mešanih, moških in ženskih zborovskih skupin samih slovenskih skladateljev (Jenko, Premrl, Vodopivec, Svetek, Klemenčič, Zeleznik, Marolt, Preljovec, Kimover, Adamčič, Hubad in Fleišman). Med temi zavzemljajo často mesto prireditve narodnih iz vseh slovenskih okrajev (10). Program priča o azmeroma visokom nivoju celote.

Čast pozdravljivosti, smislu za lepo umetnost našega kmečkega in delavskega stanu! Čast pevskemu idealizmu naših vrlih fantov in deklek, ki dajejo s tem koncertom takor še nikoli poprej in taki meri, duska svoji ljubezni do slovenske pesni in slovenske misli.

Pozdrav slovenskim pevcom! Čast slovenski esmi in slovenski misli! Bog živi!

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri tirkva J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

Odkritje spomenika kralju Petru v Ljubljani

V nedeljo je bil ob velikih svečanostih odkrit spomenik kraju Petru pred ljubljanskim magistratom. O slavnosti je obširno poročal »Slovenski list« v posebni in redni izdaji. Naša slika nam kaže prizor, ko 1600 gasilcev defilira pred spomenikom.



Foto atelje: Šelhava, Škojska Loka.

Velik požar v Medvodah

Medvode, 7. septembra.

Bлизу Medvod stoji Bergantova tovarna za firnež in laneno olje. Podjetje zelo dobro uspeva. Danes pa je bilo v resni nevarnosti. Na tovarniškem dvorišču stoji mala stavba, v kateri so shranjeni sodi, polni firneža. V drugem oddelku je kuhinja. V kuhinji se je danes popoldne nenadoma vnel firnež, ki je zgorzel s strašno silo. V najkrajšem času je bilo v ognju vse malo poslopje. V skladis-

šču so začeli goreti polni sodi firneža. Dim in plameni so divjali visoko pod nebo.

Iz Preske je nemudoma prihitelo na pomoč ondotno gasilno društvo, ki gorečega poslopja radi strašne vročine sploh ni moglo več rešiti. Pač pa je pozitivno branilo tovarniško poslopje in tudi rešilo. Tako je tovarna sama ostala nepoškodovana. Skoda je sicer precejšnja, vendar je sreča, da ni zgorelo tudi glavno poslopje.

Zločinski požigalci na delu

Celje, 7. septembra.

V noči od sobote na nedeljo je začelo okoli polnoči goreti leseno gospodarsko poslopje, polno sena, pri posestniku Drči Vinku na Trnavi pri Gomilskem. Ogenj, ki je bil očividno podtaknjen, je na mah zajel vse poslopje, tako da se je videlo daleč naokrog in se ni dalo, vkljub temu, da so prihitele na kraj nesreče vse požarnare brambe in bližnje v daljne okolice, rešiti prav ničesar. Poslopje je s senom vred zgorelo do tal. Požarnar-

bi: »... so morale omejiti svoje delovanje na to, da se ogenj ni razširil na sosedna poslopja.«

Zahvaliti se je le srečnemu slučaju, da ni bilo vetrin in je že poprej nekaj deževalo, da ni prišlo do velikanske katastrofe, posebno ker se domačini niso upali zapustiti svojih hiš, da bi sli gasiti, ker so bili ves čas v strahu, kdaj bo začelo goreti pri njih. Neki zločinski požigalec v teh krajih namreč že dolgo časa straši. Saj je bil to že 10. požar v tej okolici tekom kratkega časa.

† Aleksander Jeločnik

Križ, 7. septembra.

Davi je umrl po kratki bolezni naš priljubljeni šolski upravitelj, gospod Jeločnik Aleksander. Pogreb bo v sredo 9. t. m. dopoldne ob 10 na domačem pokopališču v Križah.

Najpomni g. Aleksander Jeločnik je iz znane in ugledne ljubljanske družine. V mlajših letih se je veliko žrtvoval v katoliških organizacijah, posebno pa v mladem slovenskem Orlu. Bog mu bodi plačnik!

Njegovi dobri ženi in vsem petim mladoletnim otročičem naše globoko sožalje.

Vzrok prerane smrti je najbrže prehlajenje. Najbrže se je prehladil, ko je bil pred 14 dnevi na planini Korosiči. Tedaj je ves dan deževalo. Pogresali ga bomo vsi, ker ga je vse spoštovalo in ljubilo.

Ponesrečen rudar

Nesreča med železniškimi vagoni

Trbovlje, 6. septembra.

V petek je na rudniški separaciji pri premikanju vagonov prijelo delavca Jerneja Juvana in mu zdrobilo nogo. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so mu nad stopalom odrezali nogo. Ponesrečenec ima družino in tri nepreskrbljene otroke.

Kongres slovenskih mest in trgov

Ljubljana, 7. septembra 1931.

Danes dopoldne se je vršil na mestnem magistratu I. kongres mest in trgov dravske banovine, ki ga je sklical ljubljanski župan dr. Puc, da se zastopniki mest in trgov pogovore o položaju in delu, ki ga od večjih občin zahteva nova ureditev države in novi zakoni.

Na kongresu so bila zastopana skoraj vse slovenske mesta in trgi. Mesto Maribor je zastopal župan dr. Juvan, mesto Celje direktor Šubic, mesto Ptuj župan Brečič, ostala mesta in trge pa po večini župani sami.

Kongres je otvoril ljubljanski župan dr. Puc, ki je poročal o namenu kongresa in o razmerju dolžnosti in javnih nalog med državo, banovino in občinami.

Ban dr. Marušič je pozdravil kongres s primernim nagovorom, v katerem je povedjal potrebo složnega dela občin in države v splošno korist domovine.

O položaju mest in trgov v Sloveniji, zlasti z ozirom na vprašanje proračuna, je poročal podžupan prof. Jarc.

O organizaciji mest in trgov dravske banovine je poročal dr. Fux, ki je tudi predložil temeljna pravila za to organizacijo. O poročilu se je razvila živahnja debata.

V debato so posegli dr. Juvan iz Maribora,

Nove aretacije na Primorskem

V Postojni je bil aretiran uradnik Ivo Lasič, doma iz Goč pri Vipavi. V zadnjem času je bil uslužben na Rakeku, prej pa v Ljubljani. Isti dan so aretirali tudi bivšo zaročenko pokojnega Lasičevega brata, doma iz Goč. In Goč so karabineri zaprli več fantov. Lasič je hotel obiskati mater, ki je edina še ostala na premoženju v Gočah, potem ko so morali pred fašisti vse sinovi zbežati v Jugoslavijo.

Fantovski tabor pri Sv. Roku nad Šmarjem pri Jelšah bo v nedeljo 13. t. m. Po sv. maši bo tabor zunaj cerkve, na katerem govorijo predsednik Katoliške akcije za lavantinsko škofijo, podravnatelj Franc Jerebič. V slučaju slabega vremena bo zborovanje v Društvu dvoran v Šmarju.

Posvečuj praznik

Ruše, 6. sept.

Pravijo, da vlada kriza. In skoraj dan za danem beremo o odpisu delavcev. Toda včasih se nam vendarne vsiljuje misel, da imajo razna podjetja, razne tovarne še vedno premalo delavcev, kajti kolikor kar, še ne vedno, morajo delavce delati ob nedeljah, ravno med službo božjo.

Ali ne bi bilo boljše, ko bi podjetje, ki ima toliko dela, da ga najeti delavci ne zmoroje v delavnici, najelo več delavcev in tako zmanjšalo brezposebnost, vsem pa dalo priliko tudi za verske dolžnosti? Saj slovove ne živi le od kruha...«

Ko bi podjetja manj silila ljudi k nedeljskemu delu, bi bilo brezposelnih za mnogo odstotkov manj. Tako pa taka podjetja delajo z nedeljskim delom veliko socialno in moralno zlo — kar ne bo ostalo brez kazni. Vsak greh bo kaznovan, vseeno, če verujete ali ne!

Čudežna pota strele

Ponikve pri Dobrepoljah, 6. sept.

Naša vas ima za svojega zavetnika sv. Florijana, ki nas že dolgo let varuje vsakega ognja in tudi danes je rajš žrtvoval svoj dom, kakov pa bi dopustil kako drugo nesrečo.

Iz temnih oblakov, ki so se zbirali že vsejutro, je okoli tri četrti na 9 treščilo v vaško kapelico sv. Florijana, ki stoji ob cesti sredi vasi. Strele je zbita dol križ, cementno streho, ki je bila pred par leti nova, že čisto razbilna in razmetala ruševine do 50 m daleč. Kip sv. Florijana pa je ostal nepoškodovan! Od silnega pritiska so poškodile vse šipe na bližnjih hišah. V hlevu g. Zadržnik, ki stoji v nepoškodni bližini, je omamila strela mlado telico, ki jo bo moral radi tegu najbrže zakliti. Strela je gospodarila po vsej okolici. Razruvala je precej v hiši g. Jožeta Škulja, ki stoji kakih 50 m od kapelice. Poškodovala je vodnjak g. Žnidarsiča in vodnjak g. Antona Bambiča.

Ljudje ne pomnijo že precej dolgo kaj takega. Zadnjikrat je udarila strela pri nas l. 1911. in pri tem ubila tako ženo.

Kapelico pa, upajmo, da kmalu postavimo.

Zobotehnik Jožef Žibert

ordinira v Kamniku, Graben 12 — od 8—12 dopoldne in od 2—6 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 8—12.

Bolan človek

Izgublja življensko moč in sposobnost za delo ter je v breme ne samo sebi ampak tudi svoji rodbini

Moč in zdravje

sta bogastvo, ki ju mora varovati vsakod. Pri glavobolu, zabolobu, pri trganju v udih in pri bolečinah, ki se pojavijo kot posledica prehlajenja, se bolečine naglo odstranijo, če bolna mesta tukrat na dan dobro nadrgnete z

DIANA — FRANCOSKIM ZGANJEM

Pa tudi pri prehlajenju, bolečinah v vratu, želodčnih bolečinah, krilih, oničnicah je zelo koristno, če imamo pri hiši steklenico pravega Diana-francoskega Zganja. Dobiva se v tekarnah in boljših trgovinah. Malo steklenica za Din 10—, večja za Din 20—, velika za Din 52—

za Din 10—.

dr. Režek iz Novega mesta, predsednik Zveze slovenskih mest, trgov in zdravilišč Drofenik, blagajnik Bučar, Krulej iz Sevnice, Vinko Pavlin iz Trbovlje in župan Lebinger iz Litije. Vsi se so soglasno izjavili za ustanovitev Zveze. Lebinger pa je priporočal naj bi novo ustanovljena Zveza stopila v stike z županskim zvezom.

Zupan dr. Puc je stavil nato 2 predloga:

1. Ustanovi se Zveza mest in trgov Dravske banovine;

2. Izvoli se pripravljalni odbor, ki naj izdelava vse priprave in pravila za novo zvezo. Pravila na odboru postopeči članicam v izjavu.

Glavna skupščina novo ustanovljene zveze naj se vrši najkasneje do 15. novembra.

V pripravljalni odbor je bil nato izvoljen za predsednika dr. Puc, za odbornike pa zastopnike Maribora, Celja, Ptuja, Kamnika, Kranja, Novega mesta, Sevnice, Radče, Kočevja in Zveze slovenskih mest, trgov in zdravilišč. To je bilo soglasno sprejet.

O novem gradbenem načrtu z ozirom na naša mesta je poročal ing. Janko Mačkovsek.

V smislu poročil in debate so bili nato formulirani sklepi nakar se je kongres opoldne zaključil.

Po kongresu je mestna občina priredila udeležencem kongresa banket v restavraciji Zvezda

Italijanski orožniki trdijo, da je imel Lasič pri sebi zavoj propagandističnih letakov proti Italiji, ki jih je hotel razpečati med slovensko ljudstvo na dan obletnice usmrtilive tržaških mučencev.

Izpustošen je bil dr. Janko Kralj, ki ga je go

riška policija aretirala dne 22. avgusta. Policija je

natančno preiskala Kraljevo korespondenco in ga

nato drugi dan po aretaciji izpuštila.

O kongresu je mestna občina priredila udeležencem kongresa banket v restavraciji Zvezda

Žalostna smrt mladega kosca

Človek na materi zemlji

Na svetu je 19 milijarde ljudi - Neobljudena in redko naseljena ozemlja

Na celi svetu živi tačas okroglo 1.9 milijarde ljudi. Vso to ogromno množico bi spravil, če bi bila glava pri glavi, na Ljubljansko barje. Že iz tega je razvidno, da na svetu še ne more biti pomanjkanja prostora. Kočljivo je le



Avtstrijec Hans v. Braun in njegov novi aparat, ki zanesljivo kaže letalu, kako visoko se nahaja nad zemljo. Dosedanji aparati kažejo le absolutno višino nad morsko gladino.

to, da niso vsi kraji na zemlji človeku enako primereni za bivanje, nekateri pa vsaj zaenkrat sploh ne. Zato se človeštvo gradi v ugodnejših pokrajinalah, posebno ob velikih rekah in ob morjih.

Tri ozemlja na svetu so najgosteje obljudena: centralna Evropa s sosednjimi pokrajinami, Vzhodna Indija in tretji Kitajska. Na teh razmeroma omejenih ozemljih prebivata

ki so silno omejile doseljevanje, so ponekod že zelo redko naseljene.

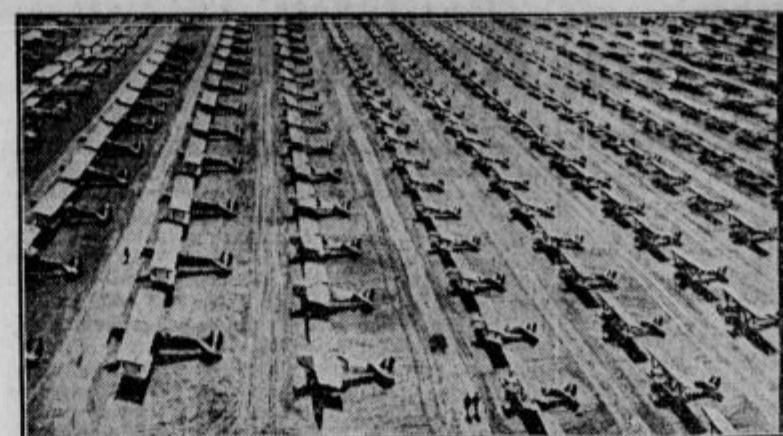
Nenaseljeni del Južne Amerike pokriva skoraj docela še najgosteji pragozd, katerih krčenje bi zahtevalo ogromnega truda. A s tem bi se pridobila zelo plodna ozemlja, ki bi mogla sama preživljati celokupno današnje človeštvo. Isto velja o vročem pasu Afrike, dasi so zaenkrat mnena deljena, če bi se moglo tam belo pleme vobče trajno naseliti. Kajti belo pleme za vlažno-vroče podnebje ni in ni ustvarjeno, dasi izjeme niso izključene, kakor kažejo portugalske "aselbine" v severni Braziliji.

Ostale dežele bodočnosti: Sahara, Južna Afrika in Avstralija imajo suho-vroče podnebje, ki belemu plemenu zelo prija; le žal, da zaradi pomanjkanja vode rastlinje ne uspeva. Zato so vsa prizadevanja na teh ozemljih usmerjena v preskrbo vode; s pomočjo artezijskih vodnjakov, nasipov, namakovalnih naprav s pomočjo črpalk se skuša izkoristiti vsaka kapljica vode. Mnogo se je v tem pogledu že storilo, a še več je treba pričakovati od tehnike v bodočnosti. Ker so puščavska tla redko kje poščena, jih je treba le namečiti, pa se bodo izpremenila v najplodnejša polja, ki bodo tem dragocenjša, ker jih bo mogoče umetno namakati in ne bodo odvisna od naravnih padavin.

Kar se tiče izseljevanja, je bil doslej v navadi predvsem v Evropi; Indiji in Kitaji so se začeli še-le zadnjih dobah v večjem obsegu izseljevati iz svoje domovine. Danes je že zelo veliko Kitajcev v Zadnji in Holandski Indiji, na Novi Gvineji, v Mehiki in Peruju. Zelo se izseljevajo v Mongolijo in sosednjo Sibirijo. Tudi v Kaliforniji je mnogo rumenokozcev, dasi se jih Združene države z vsemi sredstvi otepajo. Ravno tako hoče redko naseljena Avstralija za vsako ceno ostati "belac".

Indiji se selijo nekoliko na Trinidad (zapadna Indija) in Guyano v Južni Ameriki, a v pretežni večini proti zapadu in jugu: v Mezopotamijo, Arabijo, Vzhodno in Južno Afriko, kjer je povsodi že veliko Indov.

Na vsak način je na svetu še dovolj prostora za naselitev in prehrano; treba le, da moderna tehnika in zdravstvo otvorita nove dežele. In kar je glavno: da si narodi bratovsko dele vse, kar daje mati zemlja.



Barava italijanskih vojaških letal na letališču v Ferrari. Smotre se je udeležilo nad 800 letal. Med navzočimi so (od leve na desno):

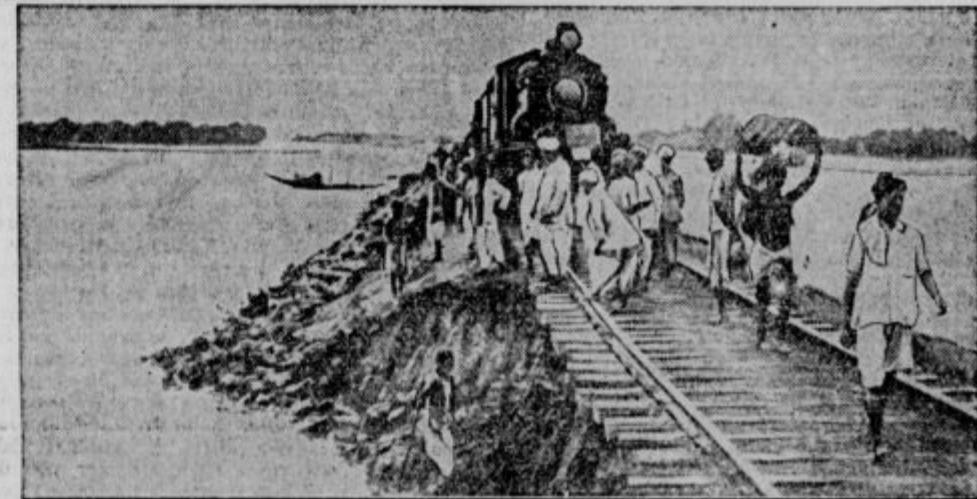
Magnitogorsk — največje podjetje sveta Delavci beže iz brezupnih razmer

Magnitogorsk je orjaško industrijsko podjetje v svojih prvih začetkih. Nad 40 tovarn nameravajo združiti v magneto-jeklarno. Izkopano rudo hočejo na mestu predelavati, tako da bo v obliki gotovega izdelka zapustila >tekoči trak<. Okrog tega podjetja ima zrasti novo mesto Magnitogorsk, prvo >socialistično mesto< v Rusiji. V tem mestu ne bo nikakih družinskih hiš, marveč bloki skupnih stanovanj, jedilnic in vzgojevališč. Žena se povsem vklene v produkcijo, popolnoma kakor moški.

To podjetje in to mesto — ki mu niti še temelji niso položeni — sta največji ponos boljševikov. »Uresničenje teh načrtov se mobilizira vse dežele. Umljivo je, da se zgrinjajo tu ogromne delavške množice. Kakšne razmere jih čakajo tu, je razvidno iz >Pravde<, glavnega glasila komunistične stranke, ki piše: »Življenje in vrvenje na tem kraju, kjer je bila še pred kratkim neobljudena stepa, spominja na orjaški vojni tabor, ki se je urenil z vso naglico. Ta vtip se potrujejo neprestane detonacije razstrelb, ki trgajo v živo ska-

lovje ogromne rove. Tu najdemo delavce, inženirje, strankine ljudi in komsomolce iz vseh delov Sovjetske Unije.

Najslabša stran Magnitogorskega so življenjski pogoji delavcev. Delavci žive s svojimi družinami v barakah in šotorih, ki so do nemožnosti prepолнjeni. Primanjkuje i barak i šotorov. Nastale so cele podzemeljske naselbine. Raztreseno ležeča prebivališča otežujejo kontrolo. Stenice in drug mrčes ženejo delavce dobesedno iz barak. Prehrana delavcev ni urejena, in to je vzrok, da delavci stavbiča trumoma zapuščajo. Po izjavi stavbenega vodja je povzročil podjetju doslej trajni beg delavstva nad deset milijonov rubljev škode! Zeleznična Magnitaja Kartaly se nahaja v strašnem stanju in podjetje ne bo moglo začeti obratovati, če se zeleznična temeljito ne uredi. Neki angleški časnikar je dejal ob svojem obisku v Magnitogorsk: »Samo v Rusiji so mogoče take neverjetnosti, da vodi do največjega podjetja na svetu najslabša železniška proga na svetu.«



Strašna povodenj v Indiji. Pri Salopu, 250 km od Kalkute, je katastrofalna povodenj, ki je obiskala tudi Indijo, od obrah strani zalila železniški progo.

Rjepinova zapuščina

V svoji vili >Penati< v malem finskem mestecu Kuokkali na ruski meji je pred nekaj meseci umrl slavni ruski slikar Rjepin. Vilo je nedavno obiskal ruski glasbenik Pastuhov, ki poroča med drugim:

Rjepinova vila preide v last finske države, njegovi otroci imajo v njej užitek do smrti. Rjepinove premičnine so podedenovali pokojni kovi otroci — dve hčeri in sin Jurij, ki je istotako slikar. V zapuščini je že veliko Rjepinovih slik in risb. Prav posebno zanimive so zadnje Rjepinove slike, ki imajo versko vsebino. To so >Kristus in neverni Tomaž<, >Kristus in Magdalena< ter >Portret svečenika<. Ta dela jasno dokazujo preokret v slikarjevih verskih nazorih; preje je bil Rjepin Tolstovec. V slikah >Kristus in neverni Tomaž<

ter >Kristus in Magdalena< je podal Rjepin idealno duhovno kreacijo vstalega Kristusovega telesa. Samo umetniki rane renesanse so dosegli tako dematerializacijo, kakor Rjepin v podobi svojega Kristusa.

Zanimiva je dalje majhna skica >Boljševiki jemljejo deklcje kruhe<. Tudi ta slika kaže slikarjevo mišljenje v zadnjih letih.

Med finskim prebivalstvom je bil Ilja Rjepin nenavadno priljubljen. Ob njegovih spremembnih dneh v >Penatih<, to je ob sredah, so prihajali ljudje od bližu in daleč, da vidijo, kako živi in dela veliki umetnik. Rjepinova hči Vera počaščuje očetov spomin s tem, da so v >Penatih< ob sredah tudi sedaj še vrata v sakomur široko odprta. In tako stoji vsako sredo pred >Penati< cela vrsta avtomobilov. Ljudstvo v množicah obiskuje Rjepinov grob v parku >Penatov< in ga obispa s cvetjem.



Desedanje revolucije v Južni Ameriki. Zemljovid nam nazorno kaže vse revolucije v Južni Ameriki v teku zadnjih 30 let. Samo v Urugvaju ni bilo nobene revolucije.

Drama v zraku

Te dni so vadili švicarski vojaki blizu Berna z dvema prvezanimi balonom. Vihar je enega izmed balonov odtrgal, nakar se je začel balon bliskovito hitro dvigati. V balonu sta se nahajala en korporal in en rekrut. V višini 3000 metrov nad Emmensko dolino je začel balon v nevihto ter je treščilo vanj. Korporal je takoj videl, da ni rešitve ter je velej rekrutu, naj se s padobranom spusti na tla. Novinec pa, ki je bil topot prvih v balonu, se je branil. Korporal je nato pritrdir nanj padobran in ga enostavno vrgel čez krov. Padalo se je takoj odprlo in rekrut je nepoškodovan dospel na tla. Nato se je vrgel s padobranom v globino tudi korporal. Njemu se je odprl padobran še le čez par sekund, vendar je tudi on nepoškodovan pristal nekoliko kilometrov dalje. Balon je padel goreč na 900 metrov visoko goro in popolnoma zgorel.

Proti preglastnim automobilistom

Berlinska policija ima poseben oddelok, ki paži samo na to, da motorna vozila na cestah ne povzročajo nepotrebne hrupa in dima. V tem mesecu juliju letos je ta oddelok zaradi hrupa ovadil 74 voz in 545 motociklistov, zaradi dima pa 98 avtomobilistov in 109 motornih kolesarjev.

Reševalna boja za podmornike. Španski kapitan Don Genova je iznašel bojo za reševanje moštva iz ponesrečenih podmornikov. V boji je mesta za enega moža; boja je po kablu zvezzana s podmornikom. Moštvo se more rešiti, ne da bi bilo treba čoln dvigniti. — Zgoraj poizkusni podmornik >C 3<, spodaj vleče rešilni čoln bojo iz vode.

približno dve tretjini vseh ljudi. Temu nasproti stoji šest velikanskih ozemelj, ki so zelo redko obljudena ali sploh neobljudena, namešča Kanada, Sibirija, Severna in Južna Amerika, Saharsko-sudansko ozemlje, sever Južne Afrike in slednji Avstralija. V teh deželah prihaja po en prebivalec na mnogo kvadratnih kilometrov, dočim prebivalci v Srednji Evropi po 150 do 250 prebivalcev, ponekod na Kitajskem pa celo po 1000 duš na enem kvadratnem kilometru. V novem času sta se naselila z novim, tujim prebivalstvom celo dva dela sveta: Amerika in Avstralija. Vendar se je naseljevanje vršilo polagoma, tako da so naselili dežele v glavnem še-le izseljencev.

Od šesteru maloobljudenih dežel ležita dve v mrzlem, štiri v vročem pasu. Kanada in Sibirija imata zelo dolgo in hudo zimo; 40 in več stopinj mraza je tam normalno vreme; vrhu tega razsajajo silni snežni viharji. Glavno bogastvo teh dežel predstavlja dragocena kožuhovina in les; gozdove so začeli še-le v zadnjem času izsekavati. Hitro napredujejoče naseljevanje severnozapadne Kanade kaže, da se je na mrazlo podnebje mogoče navaditi. Pokrajine, kjer stote danes velemesta (n. pr. Winnipeg), so še pred 50 leti veljale za nenasečne ledene puščave. Z vzrejo odporne živine in pa s sejanjem neske vrste pšenice, ki v kratek, a vročem severnem poletju ravno še dorazi, si je človek osvojil za bivališče obsežne pokrajine. Tako je postala Kanada celo prva naseljena dežela sveta. Enak razvoj bi bil mogoč v Sibiriji.

Tudi Združene države Severne Amerike.

Pred zaključkom jesenske razstave

Sedaj, ko se približujemo koncu velesejnih dñih, zanima človeka prav posebno, s kakšnim uspehom so bodo poslavljali razstavljalci, ko bodo zapustili letosnjico jesensko razstavo. Po informacijah, ki so nam jih razstavljalci dali, posnemamo, da so prav posebno in vzhodno kritičnim denarnim in gospodarskim razmeram zadovoljni naslednji razstavljalci: Pohištveni mizari, izdelovalci rolojev, platenih tapet, drevontike, v kateri panogi smu se že precej osamosvojili in nismo več navezani na uvoženo blago; naši tapetniki, ki so si izboljšali okus s študijem v tujini in so zrevolucionirali z novimi modeli raznih divanov, spalnih divanov, okenskih dekoracij in drugega, ono, kar je bilo v tem pogledu starega. Naši jugoslovanski furnirji, ki dosegajo že tako odlično kakovost, kažejo, da smo tudi v tej panogi zelo zelo napredovali in se po veliki večini rešili uvoza tega materiala. Monumentalni ameriški peči so bile vse, kar jih je bilo razstavljenih, prodane. V nujni zvezi s pohištvenom so tudi naša priznana brusenca zrcala, ki so tudi zadovoljna z novopridobljenim interesentskim krogom. Pianini, ki jih razstavlja naša ljubljanska tovarna klavirjev, so izredno začlenjen predmet in odgovarja temu, da se nimajo glede uspeha prav nič prizvezati. Tudi harmonike in radio v tem paviljonu sta z uspehom zadovoljna.

F-paviljon, ki razstavlja težko industrijo, je zadovoljen posebno v strojih za obdelovanje lesa, železa, plastičnih elektročasnih aparatu, kotli za žganjekuhno, razna posoda, aparati za odmernje posameznih količin v špecifičnih in delikatesnih trgovinah in ravno tako tudi šivalni stroji, kolesa in razno orodje poleg najmodernejših strojev za naše čevljarije. Na prostem razstavljeni kmetijski stroji so naredili brez izjemne razstavljalci — Stupica, Ježek in Kmečkijska družba večje in manjše kupče. Ker se približuje zima, so obiskovalci zelo pridno kupovali razne štedilne peči. Tudi tvrdke stroje za obdelovanje železa in lesa so z uporabom zadovoljne. Da se je naša publike, ki ima opravka z branili, ki so podvržena hitri pokvari, to so pred vsem naši hoteliji, restavratevi, gostilničarji in drugi živilski obrati, modernizirala in praktično orientirala, nam dokazuje veliko površevanje in tudi nakup raznih hladilnih omar z avtomatičnim hlajenjem na električni tok. Naše domače živilstvo in predmice najinežne zime nas obveščajo, da niso samo odprodale razstavljenega blaga, temveč so prejela

tudi velik krog novih interesentov. Naši sobni slikarji, ki so bili že do nedavnega časa navezani na uvoz soboslikarskih šablona in patron, danes pa nam nudi domače podjetje, ki je sicer skromno, v veliki meri ono, kar bo zadovoljeno že tako rafiniran okus v tem pogledu in je domači obrnik s prodanim blagom zelo zadovoljen. Naše domače piščarstvo in košarstvo ne je pritožuje in razstavljalci kožuhovine in kožuhovinastih izdelkov nam pravijo, da so prodali toliko in toliko plaščev, ne sicer najdražjih, kar pač odgovarja našim današnjim težkim denarnim razmeram, odprodali pa so značne količine rajzaličnejše kožuhovine. Tudi naši sportniki lahko kupujejo najboljše smučke iz hickory-lesa in naše domače jesenovine pri naših razstavljalcih sportnih potrebnosti, ki so z uspehom zadovoljni. Ne govorimo o zadovoljstvu prodajalcev šivalnih strojev, koles, o izdelovalcih raznih avtomatov, producentih živil, likerjev, parfumerije, pletenih konfekcij in perila. Je pa seveda tudi nekaj takih, kar je povsem naravno, katerih prodajni zaključni uspehi jesenske razstave niso tak, kot bi si jih bili ti zeli. Lahko pa tudi ti zapuščajo velesejne prostore z zavestjo, da so si ustvarili z razstavo na velesejnu najinežnejšo reklamo ter so se na ta način najdostojnejše predstavili velesejnim obiskovalcem.

Rekorden obisk

Po velikem navalu v nedeljo je postal sejmničec nekoliko tišje, če se sploh more govoriti o tišini. Življenje je slejkojpreživo živo in obisk stalno velik. Danes lahko cencimo, da je sejem obiskalo 10.000 oseb. To je visoka številka pa razumljiva, če upoštevamo sedanje slavnostne dni, ki so privabili toliko ljudjev. Ti pa seveda niso zamudili prilike ogledati si tudi velesejem. Posebno veliko je bilo danes na velesejem.

Kako veliko je zanimanje za jesensko prireditve bilo v inozemstvu, nam priča dejstvo, da je zmajkalo v mednarodnih prodajnih uradih velesejna legitimacija. Med drugimi je obiskalo velesejem, katerega so si pazljivo ogledali in o katerem so se jasno laskavo izrazili, in ozemljem časnikari, od teh dva iz Varšave in eden iz Lipskega. Obiskovalci jesenske razstave so prišli iz vseh krajev naše države in posebno moramo zabeležiti velik dotok iz Avstrije in Italije. Zastopana so tudi druga mesta. Omenjamno, da so prišli na velesejem obiskovalci celo iz Pariza in Londona.

Nove cene pšenice za mlino

Pravilnik o prodajnih cenah pšenice za tuzemsko določa na podlagi § 3 zakona o prodaji pšenice z dne 4. sept. 1931 te-cene, po katerih bo Priviligirana delniška družba za izvoz deželnih pridelkov kraljevine Jugoslavije prodajala pšenico domačim mlinom:

1. Za pšenico v vlačilcih Tisa I do Baškega Gradišča za 100 kg za september 240, oktober 250, november 260, december 270 Din; Tisa II Žabalj, Titel za 100 kg za september 236, oktober 246, november 256, december 265; Begej za 100 kg za sept. 234, okt. 244, nov. 254, dec. 264; Banat za 100 kg 230, 240, 250, 260; Bačka 228, 238, 248, 258; Kanal Tisa—Kula 234, 244, 254, 264; Kanal Dunav—Potiska s Crvenko 226, 236, 246, 356; Srbija Dunav 220, 230, 240, 250; Srem 220, 230, 240, 250; Srbija Sava 219, 229, 239, 249; Bosna Sava, Kanal kanala Aleksandra I. od razvoja pri Malem Satapu do izliva pri Novem Sadu 222, 232, 242, 252; Baranja 228, 238, 248, 258.

2. Za pšenico v vagonih v Gornji Bački za 100 kg za september 235, oktober 245, november 255, december 265; Sombor, Bačka, Dunav 225, 235, 245, 255; Banat 225, 235, 245, 255; Glavne proge Srbije do Cuprije 215, 225, 235, 245; glavne proge od Paračina na jug 215, 225, 235, 245; Srem, Slavonija in Hrvatska 215, 225, 235, 245; na vseh omnenjih postajah 215, 225, 235, 245; Bosna, Srbija 215, 225, 235, 245; Baranja 225, 235, 245, 255; Bosna 215, 225, 235, 245; Slavonija, Medijumre in Prekmurje 215, 225, 235, 245; Slavonija stranske proge 215, 225, 235, 245; Slavonija privatne železnice 215, 225, 235, 245.

Cene je treba razumeti franko vlačilec ali franko vagon nakladalna postaja.

*

Deju nemško-jugoslovanska trgovska družba z o. z. v Essenu. Pred nekaj meseci je ustanovilo več vplivnih osebnosti, med katere spada tudi jugoslovenski konsul Paulus in nadzornik dr. Rosenblatt, katerega poznamo iz zadnjega potovanja nemških industrijskih zastopnikov po Jugoslaviji, v srcu renso-westfalskega industrijskega okrožja, ki steje 10 milijonov prebivalcev. »DEJU«, nemško-jugoslovanska trgovska družba z o. z. v Essenu. Namen te družbe je pospeševanje blagovne izmenjave med Nemčijo in Jugoslavijo s posredovanjem uvoza jugoslovenskih agrarnih produktov, toždnih produkrov, rud in kovin v Nemčijo in izvoz nemških industrijskih izdelkov v Jugoslavijo. To blagovno izmenjavo organizira velikopotezno »DEJU« kot osrednja zbiralnica za celo Nemčijo v cilju z novo jugoslovensko trgovsko pogodbo, ustvarili med jugoslovenskimi interesenti tudi izmenjivo pogodbo. Družba je ustanovila tudi svoj prometni oddelki za pospeševanje tuiskega prometa. Interesenti naj se izvolijo za vse informacije obrniti direktno na »DEJU«, Deutsch-Jugoslavische H. G. m. b. H. Essen-Lennauhaus.

Borza

Dne 7. septembra.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2279.30—2286.14, Bruselj 787.71—790.07, Curih 1103.25—1106.55, Dunaj 795.43—797.83, London 274.90—275.72, Newyork 5645.87—5662.87, Pariz 221.83—222.49, Praga 167.48—108.08, Trst 295.85—296.75.

Zagreb. Amsterdam 2279.30—2286.14, Dunaj 795.43—797.83, Bruselj 787.71—790.07, London 274.90—275.72, Milan 295.83—206.73, Newyork 5645.87—5673.87, Pariz 221.83—222.49, Praga 167.48—108.08, Trst 295.85—296.75.

Skupni promet brez kompenzacij 6.6 milij.

Belgrad. Amsterdam 2279.30—2286.14, Bruselj 787.71—790.07, Curih 1103.25—1106.55, Dunaj 795.43—797.83, London 274.90—275.72, Newyork 5645.87—5662.87, Pariz 221.83—222.49, Praga 167.48—108.08, Trst 295.85—296.75.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.10.75, London 24.915, Newyork 512.75, Bruselj 71.40, Milan 26.82, Madrid 45.45, Amsterdam 206.60, Berlin 121.40, Dunaj 72.10, Stockholm 137.25, Osvo 137.10, Kopenhagen 137.075, Sofija 3.72, Praga 15.19, Varšava 57.50, Atene 6.65, Cagliari 2.13, Bukarešta 3.045, Helsingfors 12.99.

Borza

Dne 7. septembra.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2279.30—2286.14, Bruselj 787.71—790.07, Curih 1103.25—1106.55, Dunaj 795.43—797.83, London 274.90—275.72, Newyork 5645.87—5662.87, Pariz 221.83—222.49, Praga 167.48—108.08, Trst 295.85—296.75.

Skupni promet brez kompenzacij 6.6 milij.

Belgrad. Amsterdam 2279.30—2286.14, Bruselj 787.71—790.07, Curih 1103.25—1106.55, Dunaj 795.43—797.83, London 274.90—275.72, Newyork 5645.87—5662.87, Pariz 221.83—222.49, Praga 167.48—108.08, Trst 295.85—296.75.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.10.75, London 24.915, Newyork 512.75, Bruselj 71.40, Milan 26.82, Madrid 45.45, Amsterdam 206.60, Berlin 121.40, Dunaj 72.10, Stockholm 137.25, Osvo 137.10, Kopenhagen 137.075, Sofija 3.72, Praga 15.19, Varšava 57.50, Atene 6.65, Cagliari 2.13, Bukarešta 3.045, Helsingfors 12.99.

Zivina

Mariborski živinski sejem 7. sept. Pragnanih je bilo 5 konj, 12 bikov, 181 volov, 241 krav, 4 teleta, skupaj 443 konj. Povprečne cene so bile: debeli voli 4.50 Din za kg, poldebeli voli 3.25—3.75, plemenski voli 2.75—3.25, biki za klanje 3.50—4, klavne krave debeli 3—4.25, plemenski krave 2.75—3, krave za klobasarje 1.50—2 Din, mlada živila 4—5.25, teleta 6—7 Din. Prodanih je bilo 310 konadov, od teh za izvod v Italijo 44 konadov. Mesne cene so bile sledete: volovsko meso I. vrste 14—16 Din, II. vrste 10—12, meso ob bikov, krav in telico 6—8 Din, teleće meso I. vrste 18—24 Din, II. vrste 8—12, sveže svinsko meso 12 do 24 Din.

Zivinski sejem v Kranju 7. sept. Kljub letnemu sejmu prigori živine ni bil skoraj nič večji kot ostale ponedeljek. Pri ceni se je opazil prav majhen dvig, za kakih Din 0.50 pri kg. Blago je bilo sicer še precej dobro. Pragnali so na trgu: 2 biki, cena 5—6 Din za kg; 42 volov, 7—8 Din za kg; 50 krav, Din 5—6 za kg; 6 telico, 6 telet, Din 9 za kg; 24 ovac in 114 prasice, cena pitanevno prešči Din 9 za kg; za rejo Din 500 1 par. Znatnega izboljšanja ceni ni pričakovati, zato tudi dogon živilne na trgu 11.80—11.90, zaklj. 11.80—11.85.

Zivina

Mariborski živinski sejem 7. sept. Pragnanih je bilo 5 konj, 12 bikov, 181 volov, 241 krav, 4 teleta, skupaj 443 konj. Povprečne cene so bile: debeli voli 4.50 Din za kg, poldebeli voli 3.25—3.75, plemenski voli 2.75—3.25, biki za klanje 3.50—4, klavne krave debeli 3—4.25, plemenski krave 2.75—3, krave za klobasarje 1.50—2 Din, mlada živila 4—5.25, teleta 6—7 Din. Prodanih je bilo 310 konadov, od teh za izvod v Italijo 44 konadov. Mesne cene so bile sledete: volovsko meso I. vrste 14—16 Din, II. vrste 10—12, meso ob bikov, krav in telico 6—8 Din, teleće meso I. vrste 18—24 Din, II. vrste 8—12, sveže svinsko meso 12 do 24 Din.

Zivinski sejem v Kranju 7. sept. Kljub letnemu sejmu prigori živine ni bil skoraj nič večji kot ostale ponedeljek. Pri ceni se je opazil prav majhen dvig, za kakih Din 0.50 pri kg. Blago je bilo sicer še precej dobro. Pragnali so na trgu: 2 biki, cena 5—6 Din za kg; 42 volov, 7—8 Din za kg; 50 krav, Din 5—6 za kg; 6 telico, 6 telet, Din 9 za kg; 24 ovac in 114 prasice, cena pitanevno prešči Din 9 za kg; za rejo Din 500 1 par. Znatnega izboljšanja ceni ni pričakovati, zato tudi dogon živilne na trgu 11.80—11.90, zaklj. 11.80—11.85.

Hmelj

Nürnberg, 7. sept. Ig. Na trgu je prišlo 120 bal, prodanih pa je bilo 70 bal. Trgovalo se je za halterauški hmelj po 45—55 mark, za tetraški hmelj po 55—60 mark. Za inozemski hmelj ni bilo kupuje.

Hmelj

Nürnberg, 7. sept. Ig. Na trgu je prišlo 120 bal,

prodanih pa je bilo 70 bal. Trgovalo se je za halterauški hmelj po 45—55 mark, za tetraški hmelj po 55—60 mark. Za inozemski hmelj ni bilo kupuje.

...

NEDELJSKI SPORT

Prireditelji velikih slavnosti ob prilikah kraljevega tedna so na plakatih napovedovali velike sportne prireditve: nogometne, lahkootletske, plavalne, jahalne tekme. Vse to je bilo napovedano. Menda je to zadostovalo, kajti odvseh teh napovedanih sportnih prireditiv so bile stvarno samo konjiske dirke nameravane. Vse drugo je odpalo, kar je gotovo znak, da pri nas merodajni faktorji nimajo smisla za sport!

K sreči so v nedeljo situacijo rešili agili Šiškarji, ki so otvorili svoje novo nogometno igrišče. Dogodek, za razvoj klubu največjega imena. Brez te slovesnosti bi ostali v Ljubljani, kjer je bil naval občinstva takoj velik in belgrajska Jugoslavija. Zmagala je Jugoslavija s 3 : 2. Novosedančan je Radnički sedaj že v drugo pravilno prvorazredno prireditve, ker v Novem Sadu ni takih klubov, ki igrajo res prvorazredno, povabilo dve zunanjosti moštva. Kaj takega bi moral tudi v Ljubljani prirediti in ne samo napovedovati sportne tekme.

Kameninaste cevi

v vseh dimenzijah in oblikah ima stalno v zalogi

MATERIAL TRG. DR. Z. O. Z.

LJUBLJANA.

Dunajska cesta 36 II.

Telefon 27-16

Brzovjevi: MATERIAL

Motorni avto na 3 kolesih



MALO DAVKA | MALA PORABA BENZINA, OLJA IN PNEUMATIKE — MALO ALI NIČ POPRAVIL

ZALOGA IN ZASTOPSTVO:

VIKTOR BOHINEC, LJUBLJANA, Dunajska 21



Umrla nam je po dolgem, mučnem trpljenju blaga soproga oziroma srčno dobra, zlata mama

Marija Truhlar

previdena s tolažili svete vere, v 60. letu svojega Bogu in nam posvečenega življenja.

Blago pokojnico bomo prenesli v torek, dne 8. septembra ob 4 popoldne iz Slomškove ulice 11 na Jesenicah na mestno pokopališče k večnemu počitku.

Na Jesenicah, dne 6. septembra 1931.

Franc, sprog.

Franc, Jože, Rudolf, Ladko, sinovi.

Marija, Zora poroč. Langus, Justina, hčere.



Je izredna važnost, da stalno zasledujete gospodarska in druga poročila v dnevniku „Slovenec“ in predstavite tudi njegov oglašni del. Trgovcu in obrtniku, pa tudi poljedelu Je najboljši svetovalec „Slovenec“. Naroča se pri upravi v Ljubljani ali pri njenih podružnicah in zastopstvih

Moka

priznano dobre kakovosti iz DEZIDER FORGACSEVEGA milina. Bačka Topola, zoper stalno na zalogi pri

Gospodarski zvez v Ljubljani

FOTOAMATERJI!

Vse fotopotrebštine dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Zahtevajte cenik!

Jabolka

izredno lepe, fine vrste razpošilja v zaboljih po drevnih cenah

LOVRO PETOVAR - Ivanjkovec

Istotam se dobe

„Reform“ - steklenice

za vkuhanje sadja in povrtnin z Cenik na razpolago. vseni tozadenvimi potrebščinami.

Krajenvi šolski odbor osnovne šole v Križah naznana preučno vest o izgubi šolske upravitelja, gospoda

Aleksandra Jeločnika

kateri je danes ob pol 4, po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, umrl. Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo 9. t. m. ob 10 dopoldne na farno pokopališče v Križah. Lahka mu zemljica!

Križe, dne 7. septembra 1931.

Za predsednika: Dr. Ahačič, župan.



JANKO LENASI sporoča, da je njegova zvesta, dolgoletna uslužbenka, gospodična

Marija Glavač

danes ob pol 8 zjutraj, po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno Bogu vdano umrla.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 9. septembra 1931 ob 2 popoldne izpred mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožeta na Vidovdanski cesti na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1931.



V globoki žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretučno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, mati, stara mati, sestra, teta, gospa

Marija Lesjak roj. Šetina

posestnica

dne 7. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu umrla.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo 9. septembra 1931 ob 4 popoldne izpred mrtvaške veže Stara pot št. 1 na pokopališče k Božemu grobu v Stepanji vasi.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1931.

Globoko žalujoče rodbine

Lesjak, Šetina iz Joliet-a, U. S. A., in ostalo sorodstvo.



Umrla nam je naša ljuba mama, gospa

ANA SLANC

v nedeljo ob 11 ponoči, previdena s tolažili svete vere.

Predrago položimo v torek 8. t. m. iz Gradišča pri St. Jerneju na staro novomeško pokopališče, odkoder se vrši pogreb ob 4 popoldne na mestno pokopališče v Novem mestu.

Gradišče pri St. Jerneju, 6. sept. 1931.

Martina Žužek, Ana Franz, inž. Rudolf Franz, stavb. nadsvetnik; — Pius Marija, Robert, Gerti, vnuki.

prosim, takoj pridem.

Zaprl je vrata in šel po stopnicah k njemu. Peljal ga je na vrtiček pod grajskim zidovjem.

Sediva na klopce je dejal. Tukaj sva sama in se lahko marsikaj pogovoriva.

Orehar je bil iznenaden, da je škof tako prijazen do njega, vaškega župnika.

Welsberg: »Vi ste dušni pastir župnije, ki je izročena sv. Martinu v varstvu. Upam, da vršite zvesto svojo službo Bogu v čast in v zveličanje duš. Sicer nimam dolžnosti govoriti o tem, ker imate svojega predstojnika knezoškofa Tomaža Hrena v Ljubljani. Vendar bi vas rad vprašal to in ono. Koliko let že dejujete v tej župniji?«

Orehar: »Že dvaintrideseto leto. Na Bleč sem prišel leta 1596.«

Welsberg: »Je žunija velika?«

Orehar: »Precej velika. Razen župne cerkve je še šest podružnic. Najbolj oddaljena je Blejska Dobrava že onstran v savski dolini.«

Welsberg: »Imate duhovnega pomočnika?«

Orehar: »Zdaj nobenega, pa ga upam kmalu dobiti.«

Welsberg: »Kako se razumete s proštom pri Materi božji na jezeru?«

Orehar: »Prav dobro, saj je Jurij Burnel vse hvale vreden. Zvesto opravlja božjo službo in tudi romarjem rad postreže v dušnih zadovkah. On je več našega kranjskega jezika, ko nekateri poprejšnji prečti niso razumeli božjepotnikov. Poleg tega ima še duhovnega pomočnika, mladega puščavnika Adolfa Waidmanna, ki je brat vašega oskrbnika Krištofa.«

Welsberg: »Sem že slišal. Bodite vreden namestnik tistega, ki vas je odbral izmed sveta, da oznanjuje njegov evangelij in privede vernike v njegovo kraljestvo. Pa kaj bi vas učil, saj imate že dolgo dušno pastirovanje za seboj.«

Josip Lavtičar:

Bled in Briksen

Zgodovinska povest iz 17. stoletja.

Bodite usmiljeni z ljudmi — je dejal Krištof. Siromakom delite drva brezplačno. Naj pobirajo po gozdih suhih, kolikor je potrebujejo. Tudi živeža dajte revežem, kadar vas prosijo. Naše imetje ne smete brez dobrih del. Kako pa je z duševnim stanjem grajskih prebivalcev? Ali spolnjujejo krščanske dolžnosti? Ali ste jim tudi vi zgled lepega vedenja?

Krištofu ni mogel nihče česa očitati v tem oziru, toda hvaliti ni mogel samega sebe. Rekel je mirno: »Vaša Prevzvišenost bo izvedela od nepristranskih prič odgovor glede moje osebe. Po svoji vesti pa mislim, da ne zasluzim graje. Potreben revež dobijo podporo, kadar pa je za njos prosijo. Grajski uslužbenici so zanesljivi in pošteni ljudje. Seveda niso vsi taki, kakršni bi morali biti. Vsak nedostatek pa odpravim, ako izvem zanj. Saj bodo kmetje sami povedali Vaši prevzvišenosti svoje pritožbe in prošnje.«

Welsberg: »Kako pa je z Lutrovo vero?«

Krištof: »Kolikor mi je znano, je skoro popolnoma zatrta. Pravijo, da so se trije evangeljski v tukajšnjih okolicah.«

Welsberg: »Je kdo teh v vaši službi?«

Krištof: »Nobeden. Le grajski lovec Tomaž Dorn je bil nekaj časa vdan lutrovcem. Ob skelepu svetega leta 1625 pa je sponzal svoje zmote, da ga je župnik sprejel zopet med vernike.«

Welsberg: »Prav. Povejte Dornu, naj pride jutri k meni.«

Krištof: »Da — mu bom sporočil.«

Welsberg: »Kdo stanuje na otoku razen proša in mežnarja?«

Krištof: »V majhni hiši, ki ii pravijo eremitaža

in sem jo sezidal jaz na svoje stroške, biva duhovnik Adolf Waidmann, moj brat.«

Welsberg: »Videl sem ga včeraj pri sprejemu. To je menda tisti v sivi halji. Izgleda kakor puščavnik. Kaj dela na otoku?«

Krištof: »Mašuje vsak dan, sicer pa živi v molitvi in premišljevanju, popolnje ločen od sveta. Je v resnici puščavnik kakor ste ga Prevzvišeni sami imeli za takega.«

Welsberg: »Kakšne ima dohodke? Ali dobiva podporo ljudi?«

Krištof: »Ljudstvo ga spoštuje zaradi njegovega svetega življenja in mu marsikaj podari. Kadar pa nima dovolj mu dam jaz.«

Welsberg: »Lepa je bratovska ljubezen. Rad bi puščavnika bolje poznal. Naj pride tudi on jutri k meni.«

Krištof: »Da — kakor ukažete Prevzvišeni.«

Welsberg: »Vam pa, gospod Krištof naročam, da oskrbujete grajska posestva ljudi v prihodnje tako vestno kakor do zdaj. Zanašam se na vas, ker sem slišal že od druge strani, da ste poštenjak. Sprejemajte v službo le tako ljudi, ki so na dobrem glasu. Saj so vam na izbiro. Bog vas blagoslovi.«

Krištof se je priporočil in odšel vidno vesel in z vdanim poklonom.

Welsberg je imel to srečno lastnost, da je šel vsak, ki je imel opraviti z njim, zadovoljen od njega.

»Ni napačen človek« — je govoril škof sam s seboj. »Je olikanega vedenja in že z obraza mu čitam odkritost. Slišal sem, da misli vzeti v zakon neko preprosto dekle iz tega kraja. Nič ne dene. Ako je deklev pošteno, on pa resen kandidat, ne more nihče oporekat.«

Pogledal je skozi okno in zagledal župnika Oreharja na dvorišču.

»Domine paroche! — mu je zaklical. »Počakajte,

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglašinad 9 vrstic se računajo više. Za oglašo treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo strogo tgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Če je priložena znamka, ček račun Ljubljana 10.349.

Zajtrkovalnica

in delikatesna trgovina J. Buzzolini, Ljubljana, Lingarjeva ulica (za škofijo) se naprorača.

Hotel »Turist«

Bled, naprorača krasne sobe, izbornu kuhinjo in najboljše pijače. Cene zmerne. Točna postrežba.

Službe iščejo

Služkinja
srednjih let, z dežele, želi dobiti službo. Zna tudi nekoliko kuhati. Naslov na upr. »Slovenca« pod št. 10478.

Službo šoferja
iščem. Imam 2-3 letno prakso, zmožen vseh po-pravil, trezen in pošten. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.477.

Cvikmajster
dobro izuren, kateri je tudi pri vseh drugih strojih izvezan, išče prikladno mesto. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10475.

Iščem službo
sluge, poštarja, skladniška, bišnika ali kaj po-dobrega. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10473.

Iščem službo
v šemotni stroki. Imam 3-letno prakso v stekl. stroki. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.473.

Boljša varuhinja
srednje starosti, z večletnimi spričevali, z zna-jenjem slovenskega in nemškega jezika, išče mesto k otrokom in pomoč go-spodinji kamorkoli.

Sprejme tudi mesto družabnice in postrežnice k starejši ali bolni osebi. Cenj. ponudbe na oglaš-ni oddelku »Slovenca« pod »Vestna in skrbna«.

Kuharica
z najboljšimi spričevali želi mesto v boljšo go-stilno ali restavracijo. Prevzeti bi tudi gospodinjstvo. Naslov: Rozi Zupanc, Krka pri Stični.

Prodajalka
mešane stroke, z večletno prakso, zmožna nekaj tavci, želi nameščenja v Ljubljani. Ponudbe pod »Vestna in skrbna« pod »Vestna in skrbna«.

Kuharica
z najboljšimi spričevali želi mesto v boljšo go-stilno ali restavracijo. Prevzeti bi tudi gospodinjstvo. Naslov: Rozi Zupanc, Krka pri Stični.

Dekle
s kuharskim znanjem, pošteno in snažno, dobitno, trajno službo. Pisne ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 1. oktobra.

Hlapca in deklo
iščem. Znati morata vsa kmečka dela. Ponudbe pod »Poštana in pridna« na upravo »Slovenca« pod št. 10.466.

Priden fant
trezen in pošten, ki ima veselje do dela na lesnem skladisču, se sprejme. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.466.

Sivilje
vajene popolnoma samostojnega dela, sprejme za izdelavo damske konfekcije. V poštem pridejo samo one, ki so že izvežbane v konfekcijskem delu. Pojasnila daje F. L. Goričar — Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Večja industrija
v okolici Ljubljane išče energičnega portirja z jezikovnim znanjem. Dope je naslovniti na upravništvo »Slovenca« pod značko »12 urna dnevna in nočna služba«. Vpokliceni načelo ne prihaja jo v poštem.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerne

Zbrano delo

Cena Din 40.—, elegantno vezana Din 55.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Sirite »Slovenca!«

Prva celotna izdaja!

>SLOVENEC<, dne 8. septembra 1931.

Sedlarškega vajenca

išče po dogovoru Franc Jenko, sedlar, Medvode.

Dobra kuharica

eno dekle za vse hišne opravila se išče za rodbino dr. Pulja v Zemunu. Ponudbe naj se naslove na: Dr. Pulja, Rogaška Slatina, Alek-sandrov dom.

Za graščino

se išče 15 do 16 let star krepak kmečki fant, ki ima veselje do vrtnarstva. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10327.

Mi iščemo Vas

Vi pa zopet nas! Vi iščete stalno, dobro plačano zaposlenje, mi pa zopet posebno agilne in zanesljive moći za domaća dela, za potovanje, za vodstvo podružnic itd. Marljivim osebam se nudi prilika za breskrbno bo-dnost. - Če vprašanje priložite znamko, dobite izprne informacije pri tvrdki Berenyi, Osijek.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, zmožen slov, in nekaj tudi nemškega jezi, sprejme takoj trgovina Alois Preaz, Rogatec.

Trgovskega vajenca

krepkega, pridnega in poštenega iz boljše hiše z najmanj šest razredi osnovne šole, sprejme Friderik Homann, trgovina z železnino in spec-rijo v Radovljici.

Trgovski vajenec

zdrav, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih star-šev, se takoj sprejme pri Alojziju Remicu, Dra-vograd.

Upokojenca

vajenega mizarskih del, sprejmem v Ljubljani. — Zmožen vrtnarstva ima prednost. Stanovanje na razpolago. Plača po do-govoru. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stalna služba«.

Trgovskega vajenca

zdravega, krepkega in pridnega, iz poštenih hiš, s primerno šolsko izobrazbo (dober računar), sprejme s popolno oskrbo v hiši Ivan A. Gro-sek, trgovina z mešanim blagom, Trebnje na Do-lenskem.

Inštrukcije

za vse razrede ljudske šole prevzame učitelj. Prijava na upravo »Slo-vanca« pod »Inštruktor-učitelj« št. 10.354.

Dame, pozor!

Redni pouk v krojnem risanju in pritkojevanju damskih oblik za dom in poklic se vrši pri stro-kovno izprasani učitelci ter lastnici modnega ateljeja za izvrševanje dam-skih oblik Rozi Medved, Ljubljana, Mestni trg 24, I. nadstr., nasproti ma-gistrata. Uspeh zajam-čen, kroj po meri.

Gospa

visoko izobražena, z di-plomo pariške univerze, temeljito poučuje angleščino in francoščino. Kulahova, Škofja ulica 17, 12-2, 8-20.

Priden fant

trezen in pošten, ki ima veselje do dela na lesnem skladisču, se sprejme. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.466.

Sivilje

vajene popolnoma samostojnega dela, sprejme za izdelavo damske konfekcije. V poštem pridejo samo one, ki so že izvežbane v konfekcijskem delu. Pojasnila daje F. L. Goričar — Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Dvezne

zdravega, krepkega in pridnega, iz poštenih hiš, s primerno šolsko izobrazbo (dober računar), sprejme s popolno oskrbo v hiši Ivan A. Gro-sek, trgovina z mešanim blagom, Trebnje na Do-lenskem.

Zasluzek

marijivega, za obisk sobo-slakarjev, iščem proti vi-soki proviziji. Ob sezoni se nudi dober zasluzek. Drasković, tovarna sa-blon, Zagreb, Maksimir-ska 54/a.

Sirite »Slovenca!«

Učenka

iz dobre hiše, zmožna slovenščine in nemščine, za gostilno v Mariboru, se sprejme za dobo treh let. Vsa oskrba v hiši. Ponudbe pod »Gostilna« — na upravo »Slovenca« — podružnica v Mariboru.

500 dinarjev

tedensko plačamo zgov-nim osebam s številnimi poznanstvi. — Perssons, Ljubljana, poštni predel 307. Znamko za odgovor. Poizve se nasproti kolodvora št. 100.

V Št. Vidu nad Ljublj.

5 minut od kolodvora, se odda s 1. oktobrom soba in kuhinja v pritličju ter podstrešju. Lepa lega. Poizve se nasproti kolodvora št. 100.

Denar

dvosobno s pritlikinami, se odda s 1. oktobrom družini odraslih oseb. — Sv. Petra cesta št. 53/I.

Stanovanje

dvosobno s pritlikinami, se odda s 1. oktobrom družini odraslih oseb. — Sv. Petra cesta št. 53/I.

Dve prazni sobi

pri sodniji se oddasta. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.470.

Citajte in širite »Slovenca!«

specijalist v pletilni in tkalni stroki, ki tudi poseduje že lepo popolno urejeno tovarno — išče družabnika s potrebnim kapitalom. Tozadenvi odgovor pod »Družabnik« št. 10.356 na upravo »Slo-vanca«.

zouk

bivši učitelj konservato-rija, Studentovska ul. 9-I.

<h



Umrl je danes naš dragi, ljubljeni

Viktor

Njegovo izmučeno telo bomo položili k večnemu počitku v torek ob 16.
Zagorje ob Savi, dne 6. septembra 1931.

Družina Hauptmanova.



Naš dobri soprog, predobri zlati oče, stric, gospod

ALEKSANDER JELOČNIK

šolski upravitelj v Križah pri Tržiču

nas je danes ob pol 4 zjutraj, v 43. letu starosti, previden s svetimi zakramenti,
nenadoma za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo ob pol 8 zjutraj v Križah,
nato se prepelje v Št. Vid nad Ljubljano, kjer bo ob 10 položen k večnemu
počitku.

Križ, dne 7. septembra 1931.

Pavla roj. Rozman, soproga.
Marijan, Ksandi, Stanko, Pavel in Majdka, otroci
ter Rozmanovo in Jeločnikovo sorodstvo.



Umrla nam je po dolgem, težkem trpljenju, previdena s sv. zakramenti,
v 56. letu starosti, naša zlata mama, gospa

Marija Kolšek

vdova po notarju v Šoštanju

Pogreb ljubljene pokojnice bo v sredo 8. septembra ob 16 iz hiše žalosti
na farno pokopališče.

Maša zadušnica se bo darovala v četrtek 9. septembra ob pol 8.

Šoštanj, dne 6. septembra 1931.

Milka Vrečar, Vera Gruden, Vinko Kolšek, tehnični uradnik drž. žel.,
mag. ph. Nada Orožen, Milena Goedrich, Miran Kolšek, otroci. — Dr. Ivo
Vrečar, srez. podnačelnik, Mirko Gruden, ravnatelj Obrtne banke, Olga
Kolšek, mag. ph. Bogo Orožen, lekarnar, Kurt Goedrich, zetje in sinahe
Bojan, Breda, Igor in Verena, vnuki in ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila.



V neizmerni žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno
vest, da je naš srčno ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat in tast, gospod

Franjo Lovšin

šolski upravitelj, častni član Srezkega učiteljskega društva J. U. U. v Crnomlju, čestni član
Gasilnega društva, ustanovitelj Sokola in drugih društev na Vinici

dne 7. t. m. po kratkem, velikem trpljenju, v 69. letu svoje starosti, mirno umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 9. septembra 1931 ob 4. uri
popoldne izpred mrtvašnice Stara pot št. 2 na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi truplo
v rodbinski grobniči k večnemu počitku.

Ljubljana-Vinica, dne 7. septembra 1931.

Frančiška, soproga — Marija, sestra — Alfonz, Eugen, Mirko, Teodor, sinovi — Berta, hči
— Lujza in Poldka Lovšin, sinahi — Avgust Kravos, zet — Cvetka, Marko, Janko, Saša,
vnuki in vnukinja.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Commerce otvarja jesensko prodajo

NOVOST:

Moderno trpežni
čevlji kolosalno
nizke cene.

Zadovoljni ste bili
pri spomladanski
prodaji, a še bolj
boste sedaj.

Naše cene jasno pričajo:

		komad a	Din	80-
Sivane koton odeje, ročno delo	*	*	165-	
Sivane saten odeje, fina vata	m	*	55-	
Fino češko sukno za ženske plašče 140 cm	*	*	10-	
Fina umetna svila	*	*	45-	
Jugoslovanski cefir za srajce	*	*	6-	
Šifon 80 cm	*	*	10-	
Najfinješi šifon brez apreture 80 cm	*	*	28-	
Moderno sukno za ženske obleke 130 cm	*	*	48-	
Gladko volneno blago 110 cm	*	*	28-	
Angiško sukno za moške obleke	*	*	od 150— do 250—	
Češki štofi za moške obleke	*	*	60— 120-	
Praina bombažna tourist flanela	a	Din	680	
Velour pralni barhend	*	*	9-	

Commerce d. d. Ljubljana, Tavčarjeva (Sodna) ul. 2 I. nadstr.

PRINCIPOV

1. VESTNA POSTREŽBA
2. DOBER MATERIJAL
3. SOLIDNO DELO
4. UMERJENE CENE
5. TOČNA ODPREMA

5

ODDELKOV

1. KNJIGOTISKARNA
2. LITOGRAFIJA IN OFFSET-TISK
3. KLIŠARNA - KEMIGRAFIJA
4. BAKROTISKARNA
5. KNJIGOVEZNICA

1. TISKOVINE ZA URADE, TRGOVINO IN OBRT, CASOPISI, REVIE, KATALOGI, VABILA, JEDILNI LISTI
2. PLAKATI, CENIKI, VREDNOSTNI PAPIRJI, REKLAMNE TISKOVINE V ENO- ALI VEČBARVNEM TISKU
3. KLIŠEJI V POLJUBNI OBЛИKI ZA ENO- ALI VEČBARVNO REPRODUKCIJSLIK, RISB, FOTOGRAFIJ ETC.
4. UMETN. ILUSTRACIJE, ALBUMI, RAZGLEDNICE, PROPAGANDNE TISKOVINE V ENO- ALI VEČBARVNEM TISKU
5. PREPROSTE IN FINE VEZAVE KNJIG, ALBUMOV, RASTRIRANI PAPIR, POSLOVNE KNJIGE ZA TRGOVCE, DENAR, ZAVODE I. DR.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA LJUBLJANA

TELEFON ST. 2992 BRZOJAVKE: JUGOTISKARNA

Zavese, poseljna pregrinala, perilo
monogrami najcenejše veže

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj

Beda zepni robci kom Din 2—, batisti beli
in barvasti robci fino vezeni kom Din 6—.

Entei — azur — predtisk

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa



Prvovrstni izdelek in material Najboljši tek.
Cene brez konkurenč!

VIKTOR BOHINEC - LJUBLJANA
Dunajska cesta 21 Cenikbrezplačno!